

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den xxx
KOM(2002) yyy slutlig

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET,
EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

SAPARD ÅRSRAPPORT - år 2001

**RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET,
EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

SAPARD ÅRSRAPPORT - år 2001

INNEHÅLL

1. Sammanfattning
2. Inledning
3. Kommissionens lagstiftningsinitiativ
4. Ackreditering av Sapard-organen och beslut om delegering av förvaltningen av stöd
5. Inrättandet av övervakningssystemet
6. Seminarier och kommissionens användning av stödet
7. Genomförande under 2001
8. Revisionsrätten
9. Deltagande av företrädare för det civila samhället
10. Material från kandidatländerna

1. SAMMANFATTNING

Detta är kommissionens första rapport om det särskilda föranslutningsprogrammet för jordbruk och landsbygdsutveckling, Sapard.

I den första rapporten, KOM(2001) 341, som offentliggjordes i juli 2001 gavs en översikt över Sapardprogrammet, bl.a. bakgrunden till att det infördes, dess rättsliga grund, finansieringsbestämmelser och de åtgärder som återstod att vidta för att det skulle bli operativt. Intresserade läsare kan gå till den rapporten om de vill ha bakgrundsmaterial.

Det skall dock understrykas att Sapard-programmet förvaltas på ett särskilt sätt. De andra föranslutningsinstrumenten, Phare och ISPA innehåller åtminstone några nyckelpunkter som förvaltas av kommissionen. När det gäller Sapard är kommissionen inte involverad i några sådana nyckelpunkter, utan det är kandidatländerna som har det fulla ansvaret genom fullständigt ”decentraliserad förvaltning”. Kommissionen skall dock utföra kontroller i efterhand av att anslagen används i enlighet med gällande regler, bl.a. genom förfaranden för granskning och godkännande av räkenskaperna och finansiella korrigeringsmekanismer. En sådan förvaltning är mycket lik den som används i medlemsstaterna och bidrar direkt till att praktiskt förbereda kandidatländerna för anslutning genom att bygga upp deras administrativa kapacitet.

Denna typ av förvaltning förutsätter ett omfattande regelverk (som från gemenskapens sida var klart vid slutet av år 2000) samt upprättandet av organ i kandidatländerna för att kunna genomföra Sapard-programmet på ett korrekt sätt.

För en korrekt tillämpning av Sapard krävs det tillförlitliga strukturer för genomförande och finansförvaltning. Sapardinstrumentet inbegriper medel från gemenskapsbudgeten men det måste vara mycket mer än bara en förmedlare av dessa medel till kandidatländerna. En bedömning av instrumentet på grundval av dessa medel utan hänsyn tagen till andra faktorer, bl.a. höjningen av den administrativa kapaciteten, riskerar att ge en felaktig bild, särskilt i nuvarande skede.

En sådan kapacitetshöjning är nödvändig i samband med utvidgningen. Detta är emellertid en svår uppgift för samtliga kandidatländer. Kommissionen har fått uppmanande kommentarer från olika kandidatländer som vittnar om att Sapard-programmet ger ett viktigt bidrag till förberedelserna inför utvidgningen. Denna syn uttrycktes väl av en minister från ett av kandidatländerna som anmärkte att om förberedelserna för Sapard hade inletts först efter anslutningen skulle detta ha haft negativa följder för jordbruket och hela landsbygdsutvecklingen. Han tillade att erfarenheterna från Sapard skulle underlätta genomförandet av de nödvändiga åtgärderna från anslutningsdagen. Sådana uttalanden beskriver enligt kommissionens mening det egentliga bidrag som tillförs av Sapardinstrumentet.

Vid slutet av den period som täcks av denna rapport, kalenderåret 2001, hade fem av de tio länder som var stödberättigade under Sapard fått kommissionens beslut om delegering av förvaltning. De återstående fem fortsatte att göra framsteg som en följd av hängivet hårt arbete av många människor. I april 2002 hade ytterligare två länder, Tjeckiska republiken och Slovakien, fått sådana beslut.

När det gäller budgetgenomförandet i dessa sju länder uppgår betalningarna hittills¹ till 42 712 829 euro, varav 40 525 553 rörde förskottsbetalningar. Närmare uppgifter om genomförandet i dessa länder återfinns i avsnitt 10.

Ända från början har Sapard väckt stora (och ibland orealistiska) förväntningar i kandidatländerna. Kommissionen har många gånger upprepat det budskap som den först uttalade vid mitten av år 2000, att det var händelseutvecklingen och inte kalendern som skulle avgöra när Sapard kunde börja fungera. Detta uttalande gjordes för att få kandidatländerna att förstå att de var tvungna att uppfylla olika krav i fråga om lagstiftning, institutioner och administration innan programmet kunde börja tillämpas.

Trots ansträngningar att ge korrekt och fullständig information om Sapard och dess innebörd (genom pressen, webbplatser, uttalanden), har då och då vilseledande uppgifter cirkulerat i kandidatländernas tidningar. Orealistiska uppgifter om t.ex. tidsfrister och tidsplaner för inledandet av Sapard bidrog till en viss besvikelse och otålighet med programmet. Emellertid gjordes avsevärda framsteg i programmets genomförande i alla länder under 2001 och vid tidpunkten för antagandet av denna rapport kunde åtta länder tillämpa det.

I denna rapport, som för första gången innehåller material från flera kandidatländer, beskrivs arbetet och resultaten för 2001.

---

¹ Situationen den 3 juni 2002.

2. INLEDNING

Enligt artikel 13 i rådets förordning (EG) nr 1268/1999, ”Sapard-förordningen”², skall kommissionen utarbeta en årsrapport. Rapporten skall behandla det beviljade stödet och hur arbetet med att uppnå de mål som anges i artikel 1 i den förordningen fortskrider. Den skall föreläggas Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

Den första rapporten avsåg år 2000. Den handlade huvudsakligen om det avsevärda arbete som hade lagts ned på att förbereda genomförandet av Sapard i kandidatländerna. Det året var inget land i ett sådant läge att det kunde tillämpa instrumentet.

Flera viktiga händelser som rörde Sapard inträffade under 2001, bl.a. inrättandet av övervakningskommittéer i de tio länderna, godkännandet av det årliga finansieringsavtalet 2001 och de seminarier som organiserades av kommissionen för att behandla de viktigaste aspekterna av genomförandet. Den allra viktigaste händelsen var dock ackrediteringen av Sapard-organ.

Vid slutet av 2001 hade hälften av de länder som var stödberättigade under Sapard fått kommissionsbeslut om delegering av förvaltningsansvaret till organ som de inrättat för att genomföra Sapard. För två av länderna togs dessa beslut ganska tidigt på året så att båda två vid slutet av året hade använt systemet i flera månader. För de andra tre kom beslutet betydligt senare, och vid slutet av året var de fortfarande i ett tidigt skede av genomförandet. De fem länder som vid slutet av 2001 ännu inte hade fått beslut om delegering av förvaltning hade alla gjort viktiga framsteg³.

Alla kandidatländer måste utarbeta rapporter om programmets genomförande. Dessa rapporter skall föreläggas kommissionen inom sex månader efter utgången av varje helt kalenderår. Rapporterna skulle normalt utgöra en viktig del av den information som kommissionen använder för att framställa den rapport som föreskrivs i artikel 14 i Sapard-förordningen. De första rapporterna från kandidatländerna väntas emellertid föreligga i mitten av 2003 och då bara för två länder. Alla de länder som fick beslut om delegering av förvaltning under 2001 inbjöds av kommissionen att lämna in material till den här rapporten. Ett bidrag inkom också från Tjeckiska republiken, som hade beslutat att påbörja en del arbete med sitt Sapard-program före beslutet om delegering av förvaltning (som togs i april 2002). Dessa bidrag återfinns i avsnitt 10.

3. KOMMISSIONENS LAGSTIFTNINGSINITIATIV 2001

• Undertecknande och slutande av det fleråriga finansieringsavtalet (MAFA) och de årliga finansieringsavtalen (AFA) för 2000

Dessa avtal undertecknades med alla tio länderna före utgången av mars 2001 och de ingicks i slutet av januari 2002. Datum för varje land anges i bilaga 1.

---

² Rådets förordning (EG) nr 1268/1999 av den 21 juni 1999 om gemenskapsstöd för föranslutningsåtgärder för jordbruket och landsbygdens utveckling i kandidatländerna i Central- och Östeuropa under föranslutningsperioden. (EGT L 161, 26.6.1999, s. 87). Ändrad genom förordning (EG) nr 2500/2001 (EGT L 342, 27.12.2001, s. 1).

³ I slutet av april 2002 hade beslut fattats om delegering av förvaltning även för Tjeckiska republiken och Slovakien (EGT L102, 18.4.2002, s. 32 och s. 34).

- **Ändringar av kommissionens genomförandeförordningar (EG) nr 2759/1999 och (EG) nr 2222/2000**

Erfarenheterna från tillämpningen av de två förordningarna (EG) nr 2759/1999 och (EG) nr 2222/2000 med de tekniska respektive finansiella tillämpningsföreskrifterna för rådets förordning (EG) nr 1268/1999 av den 21 juni 1999 visade att en del av bestämmelserna behövde ändras. Ingen av dessa ändringar, som redovisas närmare nedan, var sådana att de hindrade förberedelsearbetet för nationell ackreditering eller kommande beslut om delegering av förvaltning.

- **Ändring av förordning (EG) nr 2759/1999 (kommissionens förordning (EG) nr 2251/2001 av den 20 november 2001)**

I artikel 6.4 i den ursprungliga versionen av förordning (EG) nr 2759/1999 fastställs nivån på det stöd som skall stimulera bildandet av producentgrupper till en viss procent av värdet på den årligen saluförda produktionen. I den versionen måste nivån på stödet, om det beviljades, vara just den fastställda nivån. Erfarenheten visade att det var önskvärt att kunna bevilja stöd vid en lägre nivå. Till följd av detta ändrades bestämmelsen så att det fastställda beloppet blev ett *tak* för stödet, utan att man ändrade vare sig procentandelen eller kriteriet om saluförd produktion.

I artikel 8.2 i den ursprungliga versionen kopplas startdatum för utbetalning av stöd till det datum då planen för landsbygdsutveckling överlämnades till kommissionen, på samma sätt som sker för medlemsstaterna enligt strukturfondsförordningen. För Sapard-instrumentet föreskrivs dock i de fleråriga finansieringsavtal som ingåtts med vart och ett av länderna att utgifter som regel inte är stödberättigande om de betalats före det/de datum som anges i kommissionens beslut om delegering av förvaltning till de berörda organet. Av konsekvensskäl ändrades kommissionens förordning i detta avseende.

I artikel 14.2 6 i avsnitt A i det fleråriga finansieringsavtalet krävs att kommissionens regler om upphandling inom ramen för gemenskapssamarbetet med tredje länder skall efterlevas. I princip måste *alla* varor, arbeten och tjänster härröra från gemenskapen och Sapards tio mottagarländerna. För att förenkla genomförandet och särskilt underlätta kontrollen av dessa bestämmelser har en liknande hänvisning lagts till i artikel 8.2 i förordning (EG) nr 2222/2000 när det gäller stödberättigande utgifter.

- **Ändring av förordning (EG) nr 2222/2000 (kommissionens förordning (EG) nr 2252/2001 av den 20 november 2001)**

Enligt artikel 2 g i den ursprungliga versionen av förordning (EG) nr 2222/2000 får det årliga finansieringsavtalet komplettera eller ändra det fleråriga finansieringsavtalet. Denna bestämmelse befanns vara för snäv. En ändring behövdes för att göra det möjligt att genom ett årligt finansieringsavtal för vilket år som helst ändra ett föregående års finansieringsavtal. Den ändringen gjorde det möjligt att genom det årliga finansieringsavtalet 2001 utsträcka giltighetstiden för åtagandena i förhållande till vad som fastställts i det årliga finansieringsavtalet 2000.

En fråga som har samband med ovanstående är att artikel 7.3 i den ursprungliga versionen ålägger kommissionen att vid slutet av år "n+2" frigöra alla delar av åtagandet för året "n" som inte utbetalats till konto. Denna bestämmelse begränsar giltighetstiden för åtagandet för 2000 till den 31 december 2002. Eftersom inget beslut om delegering av förvaltning till kandidatländerna kunde tas av kommissionen

under 2000 ändrades förordningen så att varaktigheten för åtaganden gällande år 2000 utsträcktes till den 31 december 2003.

Artikel 9.1 i den ursprungliga versionen begränsar rätten till stöd för utvalda projekt och genomförda utbetalningar till att gälla från datum för kommissionens beslut om delegering av förvaltning till organen i det berörda landet. Det var nödvändigt att göra två undantag från denna bestämmelse. Ett (som redan täcktes av det fleråriga finansieringsavtalet) rör genomförbarhetsstudier o.d.. Att utgiften betalats av det berörda landet före kommissionens beslut är inte ett objektivi skäl för att den inte skall anses berättiga till stöd. Det andra rör tekniskt stöd, i synnerhet för att stödja övervakningskommittéernas arbete. Det skulle vara till nackdel för dessa kommittéer om de inte kunde börja sin verksamhet före kommissionens beslut och det finns inga objektiva skäl till att deras kostnader inte skall vara stödberättigande enbart för att de härrör från tiden före ett sådant beslut. De relevanta bestämmelserna ändrades därför så att detta blev möjligt.

Enligt artikel 11.3 i den ursprungliga versionen får inga andra avgifter tas ut på räntorna på Sapards eurokonto än sådana som är av skattemässig art. Det finns inget skäl för att något mottagarland skall ta ut en sådan avgift eftersom dessa konton ingår i varje lands statskassa. Dessutom tillåter inget av de fleråriga finansieringsavtalen uttag av en sådan avgift. Denna möjlighet ströks därför ur förordning (EG) nr 2222/2000.

• **Antagande av det årliga finansieringsavtalet 2001**

Den ändring av tillämpningsförfordningarna som beskrivs ovan beredde vägen för det årliga finansieringsavtalet 2001, som hade följande mål:

- i) *Att fastställa och göra gemenskapens bidrag tillgängliga för finansieringen av de åtgärder som planeras för 2001 i Sapard-programmen*

Gemenskapens finansiella bidrag till Sapard-programmen för 2001 omfattar åtagandebemyndiganden under budgetpost B7-010, och överföringar på 9 650 000 euro, vilka godkändes av budgetmyndigheten den 9 november 2001, från budgetpost B7-010A (tekniskt stöd) av belopp som inte använts av kommissionen. De slutliga anslag, inklusive överföringen av 9 650 000 euro, som kandidatländerna kunde disponera, uppgick till 539 650 000 euro. Dessa anslag fördelades mellan kandidatländerna i enlighet med kommissionens beslut 1999/595/EG av den 20 juli 1999 om vägledande fördelning av det årliga gemenskapsstödet till jordbruk och landsbygdens utveckling. I nedanstående tabell redovisas beloppen för varje land:

TABELL ÖVER DE ÅRLIGA FINANSIERINGSAVTALEN

2001

Kandidatland	Belopp (i euro)
Ungern	39 492 002
Lettland	22 673 602
Slovenien	6 576 465
Bulgarien	54 093 686
Tjeckiska republiken	22 896 727
Litauen	30 956 192
Slovakien	18 980 113
Polen	175 057 271
Estland	12 595 639
Rumänien	156 328 303
TOTALT	539 650 000

ii) Att anpassa de fleråriga finansieringsavtalen

På grund av erfarenheter från det första året krävdes några smärre ändringar för att förtydliga en del fakta och avhjälpa fall av bristande konsekvens som upptäckts i avtalen av kommissionen eller kandidatländerna.

iii) Att ändra det årliga finansieringsavtalet för 2000 så att giltighetstiden utsträcks till utgången av 2003, den tidpunkt när de gemenskapsmedel som anslogs år 2000 skall börja betalas

Kommissionen antog den 28 november 2001 förslaget för det årliga finansieringsavtalet 2001 och bemyndigade en ledamot av kommissionen att underteckna det årliga avtalet för 2001 med vart och ett av de tio stödmottagande kandidatländerna⁴.

4. ACKREDITERING AV SAPARD-ORGANEN OCH BESLUT OM DELEGERING AV FÖRVALTNINGEN AV STÖD

Under 2001 begärde sju kandidatländer delegering av förvaltning mot bara ett land under 2000. Under 2001 antog kommissionen fem beslut om delegering av förvaltning för följande länder: Bulgarien, Estland, Slovenien, Litauen och Lettland.

I slutet av 2000 lämnade Bulgarien in en ansökan om delegering av förvaltningen av stöd. Revisionen vid Sapard-organet och den nationella fonden inleddes därefter och den 14 maj 2001 fattade kommissionen delegeringsbeslutet i fråga om tre åtgärder i landets landsbygdsutvecklingsprogram.

---

⁴ I slutet av juni 2002 hade sju länder (Rumänien, Lettland, Bulgarien, Slovenien, Estland, Litauen och Polen) undertecknat det årliga finansieringsavtalet 2001.

Estland lämnade in sin ansökan den 5 februari 2001. I slutskedet av revisionen begärde de estniska myndigheterna en omfattande ändring i sitt finansiella system gällande Sapard-organet, vilket vållade en försening av revisionen. Kommissionen antog delegeringsbeslutet den 15 juni 2001 i fråga om fyra åtgärder i landets landsbygdsutvecklingsprogram.

Lettland lämnade in sin ansökan den 27 juni 2001. Kommissionen antog delegeringsbeslutet den 6 december 2001 i fråga om sex åtgärder i landets landsbygdsutvecklingsprogram. Under ackrediteringsprocessen stötte man på några punkter i Sapard-programmet som kunde vålla problem för ackrediteringen. Den 9 oktober 2001 förelade förvaltningsmyndigheten officiellt kommissionen en ansökan om ändring av programmet som i huvudsak gick ut på att de regionala partnerskapsråden, expertkommittén för mjölksektorn och expertkommittén för köttsektorn skulle undantas från projektets bedömningsförfaranden. Man önskade också ändringar av tidsfristen för inlämnande av ytterligare dokumentation för projekt som rör byggnadsarbeten, av sättet att bedöma ekonomisk livskraft och villkoren för stöd till fortbildningsåtgärden. Förvaltningsmyndigheten gjorde också en noggrann språklig översyn av dokumentet och tog tillfället i akt att införa aktuella uppgifter. Dessa ändringar godkändes av den lettiska övervakningskommittén för Sapard den 26 september 2001, lades fram för STAR-kommittén den 21 november 2001 och antogs genom kommissionens beslut av den 28 november 2001.

Litauen lämnade in sin ansökan den 24 juli 2001. Revisionen inleddes kort efter sommaruppehållet och omfattade alla aspekter av Sapard-systemet, bl.a. de regionala kontoren. Kommissionen antog delegeringsbeslutet den 26 november 2001 i fråga om fem åtgärder i landets landsbygdsutvecklingsprogram.

Slovenien lämnade in sin ansökan den 12 juli 2001 och kommissionen antog delegeringsbeslutet den 19 november 2001 i fråga om fyra åtgärder i landets landsbygdsutvecklingsprogram.

De övriga kandidatländerna gjorde under 2001 stora framsteg när det gällde att uppfylla kraven i det fleråriga finansieringsavtalet. Polen, Tjeckiska republiken och Slovakien beviljade nationell ackreditering för sina Sapard-organ och lämnade in sina ansökningar om delegeringsbeslut till kommissionen under årets sista kvartal.

Polen lämnade in sin ansökan den 21 september 2001, och kompletterande uppgifter (Sapard-organet) den 16 oktober. Revisionen av den nationella fonden genomfördes i oktober, av Sapard-organet i november och december⁵.

Tjeckiska republiken lämnade in sin ansökan om delegering av förvaltning den 13 november 2001. Under revisionen för att kontrollera om kraven i det fleråriga finansieringsavtalet var uppfyllda (vid den nationella fonden, Sapard-organet, de regionala kontoren och de delegerade organen) fick kommissionen in en ändring av

---

⁵ De viktigaste iakttagelserna angavs i en skrivelse och följdes upp under den andra revisionen i mars 2002. En andra revisionskrivelse skickades ut i april 2002; kommissionen inväntar det polska svaret för att slutföra det nödvändiga revisionsarbetet innan den fattar beslut om delegering av förvaltning.

den nationella ackrediteringslagen med en begäran att en kompletterande åtgärd skulle tas med i delegeringsbeslutet⁶.

Slovakien lämnade in sin delegeringsansökan den 7 januari 2002 (skrivelse från den nationella utanordnaren av den 20 december 2001)⁷.

I Ungern skedde den nödvändiga konsolideringen av arbetet för att uppfylla kravet i det fleråriga finansieringsavtalet före den nationella ackrediteringen av Sapard-organet och ansökan till kommissionen om delegeringsbeslut. Ingen ansökan om delegering av förvaltningen lämnades dock in 2001.

Från juni 2001 tog Rumänien snabbt igen eftersläpningen och genomförde den nödvändiga konsolideringen av arbetet för att uppfylla kraven i det fleråriga finansieringsavtalet vid den nationella fonden, vid Sapard-organen och de regionala kontoren före den nationella ackrediteringen⁸. Ingen ansökan om delegering av förvaltning lämnades dock in under 2001.

- **Initiativ för att minimera dröjsmålet mellan antagandet av nationella beslut om ackreditering och igångsättandet av Sapardprogrammet**

Före utgången av 2000 hade man infört hela det regelverk för genomförandet av Sapard-programmet som förhandlats fram mellan kommissionen och vart och ett av kandidatländerna. Ett land hade redan i december 2000 lämnat in sin nationella ackrediteringslag till kommissionen. Ett annat land gjorde detsamma i januari 2001. Dessa initiativ ledde till att kommissionen beslutade om delegering av förvaltningsansvaret till de två länderna i maj respektive juni 2001.

Dessa beslut är de instrument som ger den formella startsignalen från kommissionen till kandidatländerna att börja genomföra Sapard-programmet. Tidpunkten för dessa beslut är av avgörande betydelse för hela processen.

Kommissionen kunde inte nämnvärt påverka tidpunkten för inlämnandet av de nationella ackrediteringslagarna utöver det bistånd som gavs i form av särskild kapacitetsuppbyggnad. Det stod dock klart att så snart en sådan nationell lag hade antagits skulle det finnas ett stort intresse, särskilt i det direkt berörda landet, att börja tillämpa systemet så snabbt som möjligt. Detta måste dock avvägas mot nödvändigheten att noggrant genomföra det detaljerade tekniska arbete som krävs innan kommissionen fattar beslut om delegering av förvaltning.

Kommissionen övervägde därför redan i början av 2001 vad den kunde göra för att så mycket som möjligt förkorta tiden mellan mottagandet av de nationella ackrediteringslagarna och det påföljande beslutet om delegering av förvaltning. En övervakningstabell som föreslogs av kommissionen och hade rubriken ”Steg mot beslut om delegering av förvaltningsansvaret för Sapard-stöd” gjorde det möjligt för den nationella utanordnaren att övervaka uppfyllandet av alla krav i det fleråriga finansieringsavtalet för att undvika att nationell ackreditering beviljades för tidigt,

---

⁶ På grund av detta avslutades revisionen först under första kvartalet 2002 och kommissionen antog den 15 april 2002 beslutet om delegering av förvaltning i fråga om sju åtgärder i landets landsbygdsutvecklingsprogram.

⁷ Kommissionen antog den 15 april 2002 beslutet om delegering av förvaltning i fråga om fyra åtgärder i landets landsbygdsutvecklingsprogram.

⁸ Väntas under 2002.

och på så sätt förkortades den tid som behövdes för en korrekt nationell ackreditering. Dessutom skulle tabellen lämnas in varje månad vilket tillät kommissionen att kontrollera att genomförandet förlöpte korrekt. Det gjorde att man kunde gå ut med korrigerande rekommendationer som bidrog till att minimera tiden mellan nationell ackreditering och kommissionens delegeringsbeslut.

Kommissionen tog också itu med den parallella fråga som tagits upp av flera kandidatländer vilka var angelägna om att få sina Sapard-organ att fungera så snart som möjligt efter att den nationella ackrediteringslagen hade antagits.

Förfrågningar kom också in från flera länder om möjligheten att få igång Sapard-organens verksamhet så snabbt som möjligt, före ett beslut om delegering av förvaltning. Samtliga länder fick information om det möjliga förfarandet för detta under ett seminarium i Estland (se avsnitt 6).

Två länder, Tjeckiska republiken och Litauen, tog initiativet att skicka en utförlig redogörelse för sina planer till kommissionen för att få råd. I båda fallen redovisade länderna de nationella myndigheternas planerade åtgärder för att få igång Sapard-organen på grundval av nationella ackrediteringsbeslut innan kommissionen beslutat om delegering av förvaltning. Kommissionen besvarade dessa initiativ efter att ha analyserat de rättsliga kraven. Den drog slutsatsen att förberedelser kunde påbörjas, förutsatt att ett stort antal villkor var uppfyllda. Förberedelserna skulle ske under nationellt ansvar och fick inte föregripa ett delegeringsbeslut från kommissionen eller ens förutsätta ett sådant.

Arbetet kunde även ske genom att sprida lämplig publicitet och information, att utfärda och ta emot ansökningsformulär med styrkande dokumentation. Det kunde också omfatta inskaffande av eventuell kompletterande information eller preliminära kontroller av ansökningarnas innehåll i förhållande till kriterierna för rätt till bidrag, samt rangordning. Sådant arbete kunde enligt kommissionen fortsätta fram till den tidpunkt när kommissionens beslut fattades, men dessförinnan fick Sapard-organet inte fatta beslut om att godkänna eller avvisa ansökningar om dessa gällde Sapard-medel. Kommissionen påpekade också att om det fanns skillnader mellan behandlingen av ansökningar enligt det av kommissionen ”godkända” systemet och det ”nationella” systemet, skulle man vara tvungen att göra om det arbete som genomförts på nationell grundval så att det stämde med beslutet. Urval av projekt (eller avslag) kunde bara ske när alla ansökningar, inklusive de som inkommit från datum för kommissionens beslut hade behandlats enligt de normer som föreskrevs i beslutet.

Det överläts givetvis till varje land att mot bakgrund av det svar det fick från kommissionen, bedöma om det skulle påbörja arbetet på grundval av det nationella ackrediteringsbeslutet. Trots de många olika villkoren ansågs det att denna möjlighet kunde påskynda starten för Sapard med flera månader i det berörda landet.

Det bör dock påpekas att kommissionen inte skrev ut något recept som kunde följas av vilket land som helst. Den åtgärd som vidtogs var ett svar på detaljerade planbeskrivningar som den tillställts för synpunkter och på initiativ av två berörda länder. Inget annat land gjorde detsamma under 2001.

I förbigående kan man konstatera att kommissionens beslut om delegering av förvaltningsansvar gjorde mer än beredde vägen för de berörda medlemsstaterna att börja förvalta Sapard-programmet. Det ledde också till att Sapard-organen från

Estland och Bulgarien deltog som observatörer vid möten under 2001 med EUGFJ:s organ i medlemsstaterna⁹.

5. INRÄTTANDET AV ÖVERVAKNINGSSYSTEMET

Övervakningssystemet har inrättats på grundval av bestämmelserna i artikel 5 i Sapard-förordningen. I artikeln föreskrivs att en övervakningskommitté skall upprättas i enlighet med artikel 35 i strukturfondsförordningen för medlemsstaterna (1260/1999). De övervakningssystem som föreskrivs för Sapard följer således nära de bestämmelser som fastställts för övervakningen av program under strukturfonderna i Europeiska unionen. De bestämmelser som gäller för Sapards mottagarländer återfinns i avsnitt B i det fleråriga finansieringsavtalet.

Vid utgången av 2001 hade övervakningssystem inrättats i alla Sapards mottagarländer. Dessa system består av en förvaltningsmyndighet (artikel 6, avsnitt B i det fleråriga finansieringsavtalet) och en övervakningskommitté (artikel 7, avsnitt B i det fleråriga finansieringsavtalet).

Var och en av övervakningskommittéerna har sammanträtt åtminstone en gång, i några fall två gånger, under 2001. Kommittéernas sammansättning följer föreskrifterna i artikel 3, avsnitt B i det fleråriga finansieringsavtalet och omfattar alla viktiga parter när det gäller programförvaltning, övervakning och genomförande av programmet. En översikt över sammansättningen av övervakningskommittéerna fördelade på de viktigaste aktörerna från olika sektorer i samhället ges i följande tabell:

---

⁹ Ett liknande deltagande förväntas från alla sju ackrediterade Sapard-organ under 2002. Detta deltagande bidrar till att bygga upp den administrativa kapaciteten som en förberedelse för anslutningen.

Sammansättning av Sapards övervakningskommitté

ANTAL MEDLEMMAR MED RÖSTRÄTT	<i>Bulgarien</i>	<i>Tjeckien</i>	<i>Estland</i>	<i>Ungern</i>	<i>Lettland</i>	<i>Litauen</i>	<i>Polen</i>	<i>Rumänien</i>	<i>Slovakien</i>	<i>Slovenien</i>
A. Totalt statliga organ av vilka:	8	22	12	15	18	9	17	18	10	11
– Regeringsorgan	7	18	9	14	17	9	11	17	8	8
– Statliga myndigheter	1	4	0	1	1	0	0	1	2	2
– Regionala och lokala myndigheter	0	0	3	0	0	0	6	0	0	1
B. Totalt icke-statliga organisationer av vilka:	9	20	4	20	5	7	9	11	6	4
<i>Sociala och ekonomiska sektorer av vilka:</i>										
– Sammanslutningar för jordbruk och skogsbruk	5	10	3	8	2	3	2	3	3	3
– Sammanslutningar för landsbygdsutveckling	1	4	1	3	1	1	2	0	2	0
– Livsmedelsindustrin	0	2	0	2	0	2	1	6	0	0
– Övriga sektorer (handel, industri, finans, ...)	2	2	0	2	0	0	0	1	0	1
<i>Miljösektorn</i>	1	2	0	3*	1	1	1	1**	1	0
<i>Akademiska sektorn</i>	0	0	0	2	1	0	3	0	0	0
TOTALT ANTAL MEDLEMMAR MED RÖSTRÄTT	17	42	16	35	23	16	26	29	16	15

* Inkl. sammanslutningar för ekologiskt jordbruk.

** Förbundet för ekologiskt jordbruk.

Under sitt inledande arbete har kommittéerna diskuterat och beslutat om frågor i enlighet med artikel 7, avsnitt B i det fleråriga finansieringsavtalet, t.ex. arbetsordningar, kriterier för rätt till bidrag och rangordning, övervakningsindikatorer, förberedelser för utvärdering efter halva tiden och justeringar av programmen.

I artikel 7.3 föreskrivs att övervakningskommittén skall utarbeta och anta sin arbetsordning vid sitt första sammanträde. Alla kommittéer godkände utkastet till arbetsordning vid sitt första sammanträde och antog dem i de flesta fall i slutlig form vid sitt andra sammanträde. Dessa regler inbegriper förfaranden för att anta beslut, som om möjligt skall fattas enhälligt för att skydda minoriteternas synpunkter i kommittéerna och för att säkerställa en hög grad av acceptans för den politik som förs inom programmets ram.

Alla övervakningskommittéer har granskat och godkänt kriterierna för rätt till bidrag och rangordning i artikel 7.5.

Kommissionen har haft ett nära samarbete med stödmottagarländerna i förberedelsearbetet med övervakningssystemet. Ett seminarium hölls för att träna länderna i den övervakningsteknik som används i medlemsstaterna och kommissionen har utarbetat en samling minimiindikatorer för övervakning som mottagarländerna har tillrättats att använda. På denna grund har samtliga länder infört sina egna övervakningsförfaranden som har diskuterats och godkänts av övervakningskommittéerna. Förfarandena inbegriper en rad övervakningsindikatorer som beskrivs i programmen och ett antal övervakningstabeller som skall fyllas i och uppdateras till övervakningskommittéens sammanträden.

Övervakningssystemet kommer att få full genomslagskraft först från 2002 i de länder till vilka förvaltningsansvaret delegerats allteftersom ingångna avtal och utbetalningar får större omfattning.

Övervakningskommittéerna förde inledande diskussioner om vilka förberedelser som behövdes för den utvärdering efter halva tiden som föreskrivs i artikel 10, avsnitt B i det fleråriga finansieringsavtalet.

Programmen skall ses över i alla Sapards mottagarländer. Samtliga program hade färdigställts och godkänts genom kommissionens beslut vid slutet av 2000. Detta var i allmänhet långt innan den nationella ackrediteringen var klar, och i samtliga fall innan något beslut om delegering av förvaltning hade fattats. Båda dessa förfaranden är sådana att de hjälper till att upptäcka frågor som kräver justering av programmen. Därför utarbetade övervakningskommittéerna, i enlighet med det fleråriga finansieringsavtalet, förslag till programjusteringar för att kommissionen skulle fatta beslut om att genomföra dessa justeringar.

Vid slutet av 2001 hade ett beslut om justering av ett Sapardprogram, Lettlands, antagits av kommissionen¹⁰.

---

¹⁰ I slutet av maj 2002 godkändes flera programändringar av kommissionen för Polen, Bulgarien, Tjeckiska republiken och Slovakien.

6. SEMINARIER OCH KOMMISSIONENS ANVÄNDNING AV STÖDET

SAPARDSEMINARIER

Under 2001 anordnades följande fyra seminarier:

- Februari 2001: om övervakningen av Sapard-programmen.
- Maj 2001: två likadana evenemang (vart och ett med deltagande av fem länder) om utvärdering av Sapard-programmen.
- Juli 2001: om olika aspekter av programmens förvaltning och genomförande.
- November 2001: om pilotprojekt som rör miljöåtgärder inom jordbruket inom ramen för Sapard-programmen.

De två första seminarierna finansierades med Pharemedel. Därefter var det av praktiska skäl inte längre möjligt att använda dessa medel.

Juliseminarier om olika aspekter av programmens förvaltning och genomförande innebar den första användningen av stöd enligt artikel 7.4 i förordning (EG) nr 1268/1999. Seminariet om pilotprojekt som rör miljöåtgärder inom jordbruket var också i enlighet med artikel 7.4. denna bestämmelse föreskrivs att upp till två procent av den årliga medelstillelningen till Sapard får användas till att finansiera åtgärder som vidtas på kommissionens initiativ för förundersökningar, utbytesbesök, utvärderingar och kontroller.

Ämnesvalet för alla fyra seminarierna var resultatet av informella kontakter mellan kandidatländerna och kommissionen varvid det framgick att dessa frågor hade stort intresse för samtliga länder. Övervakning och utvärdering är centrala krav i alla Sapard-program. Seminariet om programförvaltning och -genomförande hade lagts så att det skulle komma strax efter det första beslutet om delegering av förvaltning. Det utgjorde ett forum för diskussioner, informations- och erfarenhetsutbyte mellan alla länderna oavsett hur långt de nått i Sapard-processen. Seminariet om miljöåtgärder inom jordbruket omfattade alla länderna och lät alla parter, även många företrädare för icke-statliga organisationer, påverka inom vilka parametrar denna åtgärd kunde tillämpas.

En kort översikt av dessa seminarier ges nedan.

• **Seminarium om övervakning av Sapardprogrammen den 27-28 februari 2001 i Bryssel**

Detta seminarium ägnades åt en detaljerad granskning av frågor som rör förberedelser, krav och förfaranden när det gäller övervakning av Sapard-program. Under seminariet presenterades inlägg som rörde förvaltningsmyndighetens och övervakningskommitténs ansvar och funktioner samt användningen av indikatorer för övervakningen. Vägledning gavs om hur övervakningskommittéerna skall arbeta och de förfaranden som skall användas. Tabeller över de gemensamma indikatorer som bör användas för alla Sapard-program delades ut. Utomstående talare redogjorde för hur man kvantifierar programmålen och för miljöövervakning. Företrädare från Förenade kungariket, Finland och Tyskland delgav sina erfarenheter av övervakning ur medlemsstaternas synvinkel. Fyra arbetsgrupper arbetade under slutet av dagen med frågor som rörde förvaltningsmyndighetens och övervakningskommittéernas roll, användningen av indikatorer och framtida övervakningsbehov.

- **Seminarier om utvärdering av Sapardprogrammen: 14-18 maj 2001 i Bryssel**

Två seminarier – vart och ett med deltagande av företrädare för fem kandidatländer – pågick i tre dagar. Med användning av metoder som tillhandahållits av en extern utvärderingskonsult behandlades följande frågor: i) förberedelser för utvärdering, ii) att utarbeta ett logiskt diagram över effekterna, iii) urval och avtalsvillkor, och iv) optimering av utvärderingsresultaten. På varje seminariums tredje dag redogjorde kommissionens tjänstemän för riktlinjerna för utvärdering av Sapard-programmet. Detta följdes av ett anförande av en person som bedriver utvärderingsverksamhet. Båda seminarierna avslutades med en fri diskussion under vilken kommissionen redogjorde för sin ståndpunkt i fråga om ett antal åtgärder som faller inom begreppet tekniskt stöd i enlighet med den femtonde strecksatsen i artikel 2 i Sapard-förordningen.

- **Seminarium om aspekter av förvaltning, genomförande och resultat av programmen: 19-21 juli 2001 i Tartu, Estland**

Efter besluten om delegering av förvaltningsansvar till Bulgarien och Estland hölls detta seminarium för att företrädare för Sapard-organen i alla kandidatländer och andra berörda tjänstemän skulle kunna sammanträffa för att utbyta åsikter om sina respektive Sapard-program och sina erfarenheter av ackrediteringsprocessen. Seminariet hade lagts i tiden för att maximera möjligheterna för alla parter att dra nytta av erfarenheterna från delegeringen av förvaltning till Bulgarien och Estland plus erfarenheterna från alla andra Sapard-relaterade frågor. Ca 60 företrädare från alla kandidatländerna och andra organisationer deltog. Kommissionens enheter redogjorde för: i) de grundläggande stegen i ackrediteringsprocessen, ii) dokumenterade system och handböcker, iii) internrevision, iv) de kommande utmaningarna, och v) förvaltning, justering och genomförande av programmen. Andra inslag var t.ex. inledningsanföranden från företrädare från Sapard-organen i Bulgarien och Estland. I ett anförande redovisades ett externt organs synpunkter på ackrediteringen. Man fick också ta del av personaladministrativa åtgärder vid det nyligen inrättade organet i Estland. Varje land fick tillfälle att delta i tre arbetsgrupper som behandlade i) handledningar och dokumentation, ii) internrevision och kontrollsystem och iii) förfarandet inför ackrediteringen. Under feedback-sessionen belystes ett brett utbud av frågor – till exempel krävs det mer arbete för att förbättra handledningar och dokumentationssystem; alla länder uppmuntrades att se till att de följer de rätta reglerna och förfarandena eftersom det i inget fall fanns något i förväg fattat beslut om ett positivt resultat av ett ackrediteringsförfarande.

Eftersom kommissionen nyligen hade svarat på de tjeckiska myndigheternas initiativ att inleda arbetet på grundval av beslutet om nationell ackreditering innan kommissionen beslutat om delegering av förvaltning tog man tillfället i akt att redogöra för denna utveckling inför alla deltagare (se avsnitt 4).

Seminariet avslutades med studiebesök vid typiska Sapard-projekt.

- **Seminarium om pilotprojekt som rör miljöåtgärder inom jordbruket inom ramen för Sapard-programmen: 12-13 november 2001 i Bryssel**

Utarbetande av kommissionens riktlinjer om miljöåtgärder inom jordbruket

Under godkännandefasen för Sapard-programmen bestämdes det att eftersom miljöåtgärder inom jordbruket är en komplicerat område och bedrivs i form av

pilotprojekt skulle denna åtgärd fastställas närmare i ett senare skede och i samråd med kommissionen, innan man satte igång att genomföra åtgärden. Detta seminarium handlade om förberedelserna för sådana pilotprojekt inom ramen för Sapard. Först gavs en introduktion till EU:s politik på detta område och resten av den första dagen ägnades åt en rad ämnesmoduler vars syfte var att belysa vilka pilotprojekt som kunde genomföras inom ramen för Sapard. Föredragshållare med erfarenhet från nyligen genomförda projekt i Öst- och Centraleuropa inledde debatter om ekologiskt jordbruk, biologisk mångfald, markskydd, vattenfrågor, landskapsvård och delvis naturliga livsmiljöer. Den andra dagen ägnades åt olika sätt att genomföra pilotprojekt. Några företrädare från medlemsstater höll anföranden som behandlade bl.a. god jordbrukarsed, betalningskalkyler samt olika nivåer av åtaganden när det gäller miljövänligt jordbruk. Utgångspunkt för diskussionen var kommissionens riktlinjer om pilotprojekt som rör miljöåtgärder inom jordbruket inom ramen för Sapard-program. Detta utkast ger riktlinjer för att utarbeta och genomföra sådana åtgärder och hade dessförinnan lagts ut på Internet för en informell samrådsprocess.

Genom seminariet blev det möjligt att färdigställa ett utkast till riktlinjer. Detta skickades ut till kandidatländerna den 21 december 2001, vilket gjorde att jordbruks/miljöåtgärden kunde komma igång så snart varje kandidatland slutgiltigt lagt fast hur de ämnar tillämpa denna åtgärd (innan programmet ändrats och beslut om delegering av förvaltning fattats).

I riktlinjerna definieras t.ex. vad som avses med ”pilotåtgärd” genom att göra jämförelser mellan laboratorie- och fullskalig nivå. Varje åtgärd måste vara motiverad både ur miljösynpunkt och ekonomisk synpunkt. Projekten bör undvika att imitera eller ersätta tidigare eller pågående nationella åtgärder av samma slag. Även frågan om hur stödmottagarna skall väljas och kraven på spridning av resultaten och erfarenheterna av åtgärderna behandlas. Beräkningsgrunderna för att bestämma nivån på det finansiella stödet tas också upp och gäller inte bara stöd till mottagaren utan även stöd för kostnader för att sprida resultat och erfarenheter.

Trots att riktlinjerna täcker ett stort antal frågor och trots det breda samrådsförfarande som användes vid dess utarbetande, inser kommissionen att särskilda omständigheter kan kräva att man avviker från dess parametrar. Därför finns det möjlighet för ett kandidatland som möter omständigheter som kräver avvikelse från texten att försöka få igenom ändringar.

Utvärdering av seminarierna

De seminarier som hölls 2001 följdes upp av en utvärdering från kommissionens sida. Man fick på så sätt feedback i fråga om deras nytta och relevans vilket också skulle vara till hjälp vid planeringen av eventuella kommande möten.

Det är svårt att bedöma seminariernas betydelse på lång sikt. Med stöd av den feedback som kom in från deltagarna till kommissionen kan man emellertid konstatera följande.

Under det första seminariet i slutet av februari 2001 om övervakning av Sapard-programmen gavs tillfälle att under en särskild frågestund komma med frågor och synpunkter. Företrädarna från kandidatländerna ställde då en rad frågor, t.ex. om övervakningskommitténs sammansättning och storlek, användningen av övervakningsindikatorer, och särskilda frågor om utformningen av de finansiella indikatorerna. Detta gjorde det möjligt att i stora drag fastställa hur de kommittéer

som sedan inrättades skulle vara sammansatta och agera, varefter samtliga länder åtog sig att tillämpa de gemensamma övervakningsindikatorerna.

När det gäller seminarierna om utvärdering som hölls i maj 2001 fick kommissionen in en rapport från den utvärderingskonsult som medverkade under seminariet. Alla deltagare ombads av konsulten att fylla i ett frågeformulär om seminariets nytta och relevans. Svandsandelen var 66 procent och att döma av dessa svar tycktes seminariet har varit uppskattat, särskilt den praktiska informationen om programindikatorer. De starkaste intrycken av seminarierna var bl.a. en bättre förståelse av utvärderingsprocessen följt av en bättre kännedom om indikatorer och genomslag. För 73 procent av de svarande var utvärderingsseminarierna helt eller delvis nya. De allra flesta deltagare ansåg att arbetet under seminarierna skulle vara till nytta även för andra i deras respektive länder.

Vid de seminarier som finansierades med stöd enligt artikel 7.4 delade kommissionen ut frågeformulär till alla deltagare. Svandsandelen var 33 procent för seminariet i Tartu och 95 procent för seminariet om miljöåtgärder inom jordbruket. Den nedslående låga svandsandelen för Tartu återspeglar troligen det förhållandet att svaren begärdes in flera veckor efteråt. Man hade valt denna tidsfrist för att minska risken för bristande objektivitet om svaren hade lämnats omedelbart efter, men som ett inslag i seminariet. Den mycket högre svandsandelen för jordbruks/miljö-seminariet beror på att svarsformulären fylldes i innan deltagarna lämnade seminariet. Även om det genomfördes anonymt finns det en risk för bristande objektivitet.

De viktigaste iakttagelserna efter Tartuseminariet är följande:

Enligt 88 procent av de svarande var organisationen utmärkt eller bra och 92 procent av dem ansåg seminariets innehåll relevant eller mycket relevant. De frågor som ansågs viktigast i de särskilda arbetsgrupperna var förackrediteringsprocessen, kontrollsystemen och internrevisionen, medan frågor om rätt till bidrag och rangordning var mindre uppskattade. Mer än hälften av de svarande (ca 60 procent) ansåg att seminariets innehåll var ”delvis nytt” (13) eller ”helt nytt” (3), medan det för 30 procent (8) ”inte var nytt alls”. Nästan alla svarande tyckte att seminariets innehåll var relevant för dem själva och kunde tillämpas direkt i deras arbete, men hälften av dem ansåg inte att fallstudierna var intressanta. Allmän tillfredsställelse uttrycktes i fråga om uppläggningsen: teori kontra praktik, bra tempo, lagom längd på seminariet, en lyhörd moderator och en bra dialog mellan deltagarna. De flesta svarande (68 procent) tyckte att även andra kunde ha nytta av seminariet och 66 procent sade att de behövde mera utbildning i dessa frågor.

När det gäller jordbruks/miljö-seminariet ansåg ca 92 procent av de svarande att arbetsgruppens innehåll var ”relevant” eller ”mycket relevant”. Särskilt tyckte deltagarna att inslagen om ekologiskt jordbruk och biologisk mångfald var antingen ”relevant” i förhållande till särskilda behov, eller ”mycket relevant”. För de mer tekniska inslagen är det påtagligt fler deltagare som beskrev dessa som ”mycket relevanta”. När det t.ex. gäller inslag om begreppet pilotprojekt, god jordbrukarsed och betalningskalkyler tyckte över 40 procent av de svarande att de var ”mycket relevanta”. Detta beror delvis på att dessa inslag var praktiskt inriktade och eventuellt det faktum att de presenterades av talare som hade praktisk erfarenhet av nyligen genomförda projekt i kandidatländerna.

Vidare hade ca 60 procent av de svarande åtminstone någon tidigare erfarenhet av denna typ av åtgärd. Till skillnad från de andra seminarierna hade en stor andel av

deltagarna i detta seminarium en bakgrund inom icke-statliga organisationer. Även om mer än en tredjedel av deltagarna arbetade inom ett politikområde som var direkt relaterat till Sapard så svarade de övriga att de arbetade med jordbruks-, miljö- eller landsbygdsutvecklingsfrågor i ett bredare perspektiv. Litet mer än en fjärdedel av deltagarna hade mindre än ett års erfarenhet som var relevant för Sapard, men hälften av alla svarande hade mellan två och tre års sådan erfarenhet. I arbetsgruppen deltog en bredare grupp än de som var direkt anställda av Sapard-organet eller övervakningsmyndigheten. I rent kvalitativa och subjektiva termer bidrog det aktiva deltagandet av företrädare för icke-statliga organisationer till intensiva debatter och diskussioner och en livlig dialog under de två dagarna.

Trots att de svarande var relativt nöjda med seminariets relevans i förhållande till det nuvarande behovet tyckte ca 77 procent av dem att det behövs mera utbildning i de frågor som behandlats i arbetsgruppen.

För att ta hänsyn till detta skrev kommissionen den 21 december 2001 till vart och ett av kandidatländerna och uppmanade dem att tala om vilka åtgärder de önskade att kommissionen skulle vidta under 2002 med användande av de medel som står till buds enligt artikel 7.4 i Sapard-förordningen.

7. GENOMFÖRANDE UNDER 2001 – FINANSIERINGS- OCH BUDGETFRÅGOR

Anslag i budget 2001

Sapard-anslagen ingår i budgetens rubrik 7. De klassificeras som icke obligatoriska utgifter och omfattar differentierade anslag. Kapitel B7-01 (föranslutningsinstrumentet Sapard) omfattar artiklarna B7-010A (jordbrukskostnader för administration och ledning), och B7-010 (jordbruk). Det första är avsett att finansiera särskilda åtgärder som genomförs på kommissionens initiativ (begränsat till förundersökningar, utvärderingskontroller och utbytesbesök). B7-010 finansierar gemenskapens bidrag till de Sapard-program som genomförs i kandidatländerna.

Sapard-budgetanslag för åtaganden i 2001 års budget fastställdes till 540 miljoner euro varav 530,28 miljoner euro för programposten B7-010, och 9,72 miljoner euro för stödposten B7-010A. Anslagen för utbetalningar var 330,8 miljoner euro för budgetposten B7-010 och 9,72 miljoner euro för budgetposten B7-010A. Ett tillkommande belopp om 140,1 miljoner euro i betalningsbemyndiganden som inte använts under 2000 fördes över till budgetpost B7-010 för 2001.

Genomförande av stödposten B7-010 A

För de flesta av länderna gick största delen av 2001 åt till att förbereda ackrediteringen av Sapard-organen och att inrätta övervakningskommittéer. Finansiellt stöd till Sapard-organen kom huvudsakligen från Phare inom ramen för utveckling av administrativ kapacitet.

Eftersom man inte kunde finna något behov av förundersökningar, utvärderingar och kontroller planerades bara utbytesbesök in i de fyra fall som anges i artikel 7.4 i Sapard-förordningen. Två seminarier med utbytesbesök hölls med användning av denna budgetpost (se avsnitt 6). Det första som rörde förvaltning och resultat av Sapard-programmen hölls i Tartu i Estland den 19 – 21 juli. Företrädare för de tio kandidatländerna deltog i detta seminarium för att ta del av erfarenheterna från de första ackrediterade Sapard-organen eller från dem som var under ackreditering. För

detta seminarium utnyttjades 175 000 euro, huvudsakligen för att täcka kostnader för resa och logi.

Det andra seminariet, som hölls i Bryssel den 12 – 13 november och hade deltagare från de tio kandidatländerna och från några medlemsstater, skulle undersöka hur pilotprojekt som rörde EU:s politik för miljöåtgärder inom jordbruket skulle kunna genomföras. Huvudsyftet var att förbereda riktlinjer för kandidatländernas miljörelaterade pilotprojekt inom ramen för Sapard-programmet. Samma belopp (175 000 euro) utnyttjades för att täcka kostnaderna för resa och logi.

Kommissionen föreslog att resterande anslag under stödposten B7-010A (9 370 000 euro) skulle överföras till programposten B7-010. Denna överföring godkändes av budgetmyndigheten och gjorde det möjligt att inkludera beloppet ifråga i de årliga finansieringsavtalen för år 2001, och på så vis (med användning av samma fördelningsnyckel som för det totala beloppet) förstärka den finansiering från gemenskapen som är disponibel för vart och ett av programmen för jordbruket och landsbygdens utveckling.

Genomförande av programposten B7-010

a) Åtagandebemyndiganden

Åtagandet av hela anslaget för att genomföra Sapard-programmen 2001 (539 650 000 euro) skedde på samma sätt som 2000. Ett övergripande åtagande gjordes sedan kommissionen den 28 november 2001 hade antagit förslaget till det årliga finansieringsavtalet och bemyndigat en ledamot av kommissionen att underteckna det med vart och ett av kandidatländerna.

Bestämmelsen om övergripande åtaganden i artikel 36.2 i budgetförordningen gör det möjligt för kommissionen att göra ett åtagande för totalsumman av tillgängliga medel för 2000 och föra upp de individuella åtagandena för respektive land före utgången av 2001. Detta gjorde att individuella åtaganden kunde göras för de flesta av länderna och att det årliga finansieringsavtalet för 2001 kunde undertecknas oberoende av när de andra länderna godkände texten. (Datum för de olika ländernas undertecknande återfinns i bilaga 1).

b) Betalningsbemyndiganden

Artikel 7 i avsnitt A i det fleråriga finansieringsavtalet om betalningar från kommissionen till Sapards eurokonto skiljer i punkterna 5 och 6 mellan förskottsbetalningar och löpande utbetalningar. De förra görs efter antagandet av ett program, under förutsättning att kommissionens beslut om delegering av förvaltning har antagits och efter att det fleråriga finansieringsavtalet och det första årliga finansieringsavtalet har ingåtts. Löpande utbetalningar ger ersättning för faktiska kostnader inom ramen för programmet på grundval av den nationella utanordnarens verifikationer. Eftersom denna utgift bara är möjlig efter att den finansiella förvaltningen har delegerats till de ansvariga organen kan utbetalningen ske först sedan delegeringsbeslutet fattats.

Som framgår av avsnitt 4 gjorde alla parter stora ansträngningar för att driva på processen fram till besluten om delegering av förvaltningen av stöd till Sapard-organen i enlighet med villkoren i bilagan till rådets förordning (EG) nr 1266/1999. Detta ledde till att kommissionen beslutade att delegera förvaltningen av Sapard-stödet till Bulgarien den 14 maj 2001 och till Estland den 15 juni 2001. Detta var

startsignalen för programmets genomförande i båda länderna. De lämnade därefter in utgiftsdeklarationer och ansökningar om utbetalning från tredje kvartalet 2001¹¹. Tre andra länder fick delegeringsbeslut vid slutet av året (Slovenien den 19 november, Litauen den 26 november och Lettland den 6 december). Dessa länder kunde under 2001 bara få förskottsbetalningar.

i) Förskottsbetalning

I artikel 7.5 i avsnitt A i det fleråriga finansieringsavtalet återfinns bestämmelserna om förskottsbetalning som säger att beloppet inte får överstiga 49 procent av det första årliga åtagandet under Sapard för varje land. Det skall också kunna betalas ut i delbelopp. Enligt det fleråriga finansieringsavtalet skall den nationella utanordnaren använda detta belopp under programmets hela livstid enbart till att betala gemenskapens bidrag till utgifter i enlighet med detta avtal.

För att fastställa beloppet för denna första utbetalning måste kommissionen ta hänsyn till det faktiska behovet av kontanter för att ge ersättning för Sapard-organets stödberättigande kostnader, samt till att delegeringen av förvaltning var begränsad till endast några av programmets åtgärder för det berörda landet. För det första fallet beslutades att den första förskottsbetalningen skulle begränsas till halva det möjliga maximibeloppet, dvs. högst 24,5 procent av det första årliga åtagandet. Denna åtgärd vidtogs i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning men det reducerade givetvis budgetens genomförande för 2001. För att ta hänsyn till att bara några av åtgärderna i varje program omfattades av beslutet om delegering av förvaltning beslutade man att räkna fram ”det möjliga maximibeloppet” bara för dessa åtgärder, men att beakta marginalen för varje individuell åtgärd (10 procent av det totala anslaget 2000-2006) som föreskrivs i finansieringsöversikten för varje program. Följande förskottsbetalningar gjordes under 2001:

Kandidatland	Förskottsbet. (euro)
Bulgarien	12 988 950
Estland	3 024 459
Slovenien	1 579 138
Litauen	7 433 186
Lettland	5 444 374
Totalt	30 470 107

ii) Betalningar grundade på faktiska utgifter

Betalningar för faktiska utgifter gjordes på grundval av deklarationer och ansökningar om utbetalning som lämnats in av Bulgarien och Estland och rörde tredje kvartalet 2001. Siffrorna var i båda fallen relativt blygsamma vilket beror på att programmen nyss börjat genomföras.

---

¹¹ För andra kvartalet 2001 deklarerade båda länderna noll utgifter.

Kandidatland	Löpande utbetalningar (ersättning för utgifter) (euro)
Bulgarien ¹²	411 153
Estland	21 570
Totalt	432 723

I nedanstående tabell sammanfattas den detaljerade beskrivningen ovan av det finansiella genomförandet av Sapard år 2001. Utbetalning av ersättning till Bulgarien, som skedde i februari 2002, har förts över till budgetåret 2002.

Post	Anslag	2001 års budget	Överföringar	Genomfört	Överfört	Frigjort
B7-010	Åtagande	530 280 000	+ 9 370 000	539 650 000	0	0
	Betalning	321 080 000	140 100 000	30 491 677	0	430 688 323
B7-10A	Åtagande	9 720 000	- 9 370 000	350 000	0	0
	Betalning	9 720 000	0	36 749	0	9 683 251

Skillnaden mellan storleken på betalningsbemyndiganden i post B7-010 (321,08 miljoner euro plus 140,1 miljoner euro som förts över från 2000) och det belopp som faktiskt betalats ut (strax över 30 miljoner euro) har följande orsak.

Kommissionen hade beräknat att ca 500 miljoner euro skulle betalas ut till Sapard-program under 2001. Det antogs att hälften av detta belopp skulle betalas som ett förskott efter kommissionens beslut att delegera förvaltningen av stöd till Sapard-organen, och hälften som medfinansiering av utgifter i samband med genomförandet av programmen under 2001. Den beräkningen måste göras redan innan några beslut om nationell ackreditering hade fattats. Den grundade sig på hypotesen att alla tio länderna skulle få beslut om delegering av förvaltning under 2001. De framräknade prognoserna återspeglade kandidatländernas och kommissionens ambition att snabbt få Sapard-organen på plats och därefter ackreditera dem. Detta arbete genomfördes snabbt av Bulgarien och Estland, och något senare under 2001 av tre andra länder, men inget av dessa får några stora anslag. Så trots att de utgör hälften av de stödberättigade länderna tar de endast i anspråk en fjärdedel av det totala budgetanslaget. En annan orsak är att förskottsbetalningarna av skäl som rör sund ekonomisk förvaltning begränsats till halva den ovan nämnda andelen på 49 procent. Detta förhållande omprövades av de ansvariga kommissionsledamöterna andra halvåret 2001 men den försiktiga politiken bibehölls. Om en höjning inom den gränsen hade beslutats kunde budgetgenomförandet ha stigit brant. Beslutet att inte höja grundades på en känsla av att det var viktigare med en klok förvaltning av gemenskapens medel än att uppnå en högre grad av budgetgenomförande under 2001.

¹²

Utbetalningen gjordes i realiteten i februari 2002 efter inlämning av information om förändringar av personalen vid Sapard-organet som begärts av kommissionen.

Betalningsansökningar för fjärde kvartalet 2001 har inkommit (i april 2002) från Bulgarien och Estland. Utgiftsnivån är fortfarande ganska låg. Man begär 301 912 euro respektive 273 132 euro. Det finns många orsaker till detta, t.ex. att instrumentet är så nytt och att fastighetsmarknaden inte är särskilt utvecklad (med åtföljande svårigheter att förete ägandebevis eller arrendeavtal).

8. REVISIONSRÄTTEN

Revisionsrättens iakttagelser

Revisionsrätten genomförde 2001 en grundlig kontroll av hur kommissionen planerat att genomföra Sapard. Rättens preliminära iakttagelser¹³ som låg fast under större delen av det kontradiktoriska förfarandet ifrågasatte många aspekter av detta nya instrument. Nästan alla rättens iakttagelser besvarades av kommissionen under ansvarsfrihetsförfarandet för 2000 som genomfördes 2001. En punkt är dock fortfarande olöst. Det gäller rättens iakttagelse i fråga om den rättsliga grunden. Här har rätten åtagit sig att uttala sig om Sapard efter att ha samrått med berörda gemenskapsinstitutioner¹⁴.

9. DELTAGANDE AV ICKE-STATLIGA ORGANISATIONER OCH FÖRETRÄDARE FÖR DET CIVILA SAMHÄLLET

Vid ett flertal tillfällen under 2001 togs initiativ, särskilt i Europaparlamentet, för att ge icke-statliga organisationer en viktigare roll i Sapard-instrumentet. Dessa initiativ var i allmänhet kopplade till budgetförfarandet för 2002. I detta sammanhang framfördes tanken om "Leader East" (senare kallat "INPARD", "Innovative Participatory Rural Development"). Detta skedde vid sammanträdet i Europaparlamentets utskott för jordbruk och landsbygdens utveckling den 10 juli 2001. Därefter lades ett ändringsförslag fram i samband med budgetförfarandet 2002. Syftet med initiativet var att de stödberättigade länderna under 2002 skulle få tillgång till extra medel om 150 miljoner euro för åtgärder av Leader-typ som komplement till Sapard, på samma sätt som programmet Leader+ finns tillgängligt för de femton medlemsstaterna. Ytterligare ändringsförslag lades fram, dock med något mindre ambitiösa budgetbelopp, som alla syftade till att införa åtgärder av samma typ som Leader+ för kandidatländerna.

Av ett antal olika skäl stödde kommissionen inte ändringsförslagen och detta kan ha bidragit till att de avslogs. Kommissionen var särskilt angelägen om att inte lägga den ytterligare administrativa börda på kandidatländerna som ett sådant initiativ skulle innebära. Det skulle kunna störa arbetet med att tillämpa Sapard-instrumentet som redan allmänt ansågs komplicerat.

Införandet av ett nytt instrument eller åtgärd av INPARD-typ skulle kräva personalförstärkning i kandidatländerna vid inrättandet och driften av det. Dessutom är de finansiella riskerna med åtgärder av Leader-typ större än i "normala" Sapard-förfaranden, eftersom de inbegriper ytterligare en länk (lokala aktionsgrupper) i hanteringen av allmänna medel.

---

¹³ Fax av den 9 mars 2001.

¹⁴ Se EGT C 359, 15.12.2001, punkt 6.7, s. 286.

Att sätta upp lokala aktionsgrupper tar, även i medlemsstaterna, avsevärd tid. Det krävs goda kunskaper och välmotiverade personer som är helt medvetna om de uppgifter de skall utföra. Att sätta upp sådana grupper innan denna kunskap är tillräckligt utvecklad bäddar för stora besvikelser, oberoende av initiativets storlek.

Det som sagts här skall inte förstås så att kommissionen motsätter sig att det civila samhället får en större roll inom Sapard-programmen. Det är redan så att företrädare för det civila samhället spelar en viktig roll inom instrumentet. Detta är särskilt påtagligt i övervakningskommittéerna. Dessa inte bara övervakar programmens genomförande utan skall också pröva och godkänna alla ändringar av programmen. Det civila samhället är företrätt i alla dessa kommittéer och utgör i flera av dem majoriteten av de röstberättigade ledamöterna. Under 2001 ökade det civila samhällets inflytande i dessa kommittéer både i de länder som fått beslut om delegering av förvaltning och i de länder som fortfarande inte fått sådana beslut.

Företrädare för det civila samhället deltog också mycket aktivt i seminariet om utarbetande av riktlinjerna för miljöåtgärder inom jordbruket (se avsnitt 6).

Kommissionens personal deltog aktivt vid ett antal konferenser av särskilt intresse för det civila samhällets företrädare, bl.a. en konferens som anordnades av European Foundation Centre, "Foundations for Europe: Building Social Capital- the Social Economy" i maj 2001 i Stockholm, och det ungerska landsbygdsparlamentets möte i Pusztamérges. Vid dessa tillfällen gavs möjlighet att diskutera det civila samhällets roll inom Sapard. Inläggen visade på de icke-statliga organisationernas entusiasm inför att stegvis utveckla sina bidrag och på att kommissionen var öppen för att (inom ramen för rådets lagstiftning) stödja denna utveckling. Ett exempel på detta var kravet att en stor andel av de företrädare som med finansiellt stöd från kommissionen skulle delta i seminariet om miljöåtgärder inom jordbruket skulle vara från icke-statliga organisationer (se avsnitt 6).

Vid slutet av 2001 inbjöd kommissionen alla kandidatländer att komma in med förslag på hur kommissionens budgetmedel för Sapard-instrumentet kunde användas bl.a. till att utveckla det civila samhällets roll inom Sapard. Syftet med detta var att dessa önskemål skulle kunna beaktas när man fastställde hur dessa medel skulle användas 2002¹⁵.

Sapard-instrumentet är inte det enda av gemenskapens instrument som kan bidra till att utveckla det civila samhällets aktiviteter. Även Phare spelar en viktig roll i detta sammanhang. Minst två kandidatländer (Estland och Litauen) förberedde 2001 en begäran om stöd till utveckling av de civila samhällets roll bl.a. i samband med åtgärder av Leader-typ inom ramen för Phare.

---

¹⁵ Kommissionen vidtog redan i mitten av 2002 åtgärder (i samband med det årliga finansieringsavtalet för det året) för att mera exakt fastställa vad kandidatländerna i praktiken vill göra för att främja deltagandet av de civila samhället i Sapard och för att få reda på vad som hindrar dem att uppnå dessa mål.

10. MATERIAL FRÅN KANDIDATLÄNDERNA

I en skrivelse av den 7 mars 2002 inbjöd kommissionen de kandidatländer som redan hade fått beslut om delegering av förvaltning under 2001 att bidra med material till denna rapport. En likadan inbjudan riktades till Tjeckiska republiken, ett av de två länder som hade bett om råd¹⁶ när det gällde dess avsikt att påbörja arbete på grundval av den nationella ackrediteringen innan något beslut om delegering av förvaltning hade fattats (se avsnitt 4). Nedan redovisas materialet från kandidatländerna. I några fall redigerade kommissionen texterna på grund av deras längd, och de berörda länderna har godkänt texten.

Som nämndes i inledningen är inget kandidatland skyldigt att lämna in en rapport om Sapard förrän sex månader efter utgången av varje helt kalenderår av programmets genomförande. Således skall de första rapporterna föreligga vid mitten av 2003, och då bara från två länder.

Länder som redan hade fått beslut om delegering av förvaltning 2001:

BULGARIEN

Problem med genomförandet av de ackrediterade åtgärderna

Sapard började genomföras i Bulgarien den 1 juni 2001 med de tre ackrediterade åtgärderna ”Investeringar i jordbruksföretag”, ”Förbättrad bearbetning och saluföring av jordbruks- och fiskeriprodukter” och ”Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster”. Dessa åtgärder prioriterade eftersom de är inriktade på privata sökande – jordbruksproducenter och företag som bearbetar jordbruksprodukter. Dessa förväntades vara mycket mera motiverade att snabbt ta fram projekt och ansöka om bidrag från Sapard för att utveckla sin verksamhet. På grundval av uttryckt intresse och uttalade avsikter att ansöka om bidrag väntade sig organet mer än 500 ansökningar per år. Dessa stora förväntningar byggde på den mycket intensiva publicitetskampanj som hade drivits under hösten och vintern 2000 i alla tänkbara media – TV, intervjuer, seminarier i alla regionala huvudorter, tidningsartiklar samt trycksaker från jordbruks- och skogsbruksministeriet. Gensvaret från potentiella sökande var vid den tidpunkten uppmuntrande och man insåg inte att det skulle bli mycket svårt för dessa att färdigställa de nödvändiga ansökningshandlingarna eller att det kunde behövas överbryggande finansiering.

När programmet började genomföras uppfylldes emellertid inte förväntningarna om ett mycket stort antal projektansökningar och godkända projekt. Innan starten trodde man att andelen avvisade projekt skulle vara mycket liten på grund av den föregående informationskampanjen och de detaljerade beskrivningarna av ansökningsförfarandet och -villkoren i de föreskrifter som hade utarbetats av jordbruks- och skogsbruksministeriet. Granskningen av skälen till att projekt avvisades visade att detta oftast berodde på följande:

- Ogiltiga dokument

---

¹⁶ Litauen hade också bett om sådana råd och fått beslut om delegering av förvaltning år 2001.

- Under åtgärden ”Investeringar i jordbruksföretag” var de ogiltiga dokumenten oftast markavtal eller arrendeavtal, vilka i många fall inte uppfyller kravet på en giltighetstid av minst fem år eller inte har verifierats av notarius publicus eller lämnats in till kommissionen för återlämnande av mark.
  - Ett annat dokument som ofta är ogiltigt är kopian av godkänd miljöprövning som måste utfärdas av miljö- och vattenministeriets behöriga regionala myndigheter om projektet inbegriper verksamhet som måste miljöprövas, eller av de behöriga kommunala myndigheterna i övriga fall.
  - I många fall som gällde de tre åtgärderna hade giltighetstiden för intygen från det lokala skattekontoret och det lokala socialkontoret gått ut.
- Det finns inga preliminära inköpskontrakt för de investeringar som ingår i projektansökan.
  - Det finns inte tre anbud för investeringar på mer än 10 000 euro.
  - En annan vanlig orsak till att projekt avslås under åtgärden ”Investeringar i jordbruksföretag” är att sökanden inte kan uppfylla kravet att minst 50 procent av inkomsten skall komma från jordbruksverksamheten.

En stor andel sökande till åtgärden ”Förbättring av bearbetning och saluföring av jordbruks- och fiskeriprodukter” når inte upp till de lägsta angivna värden för sektorn som anges, vilket innebär att de inte uppfyller kriterierna för stöd och att deras projekt avslås.

De sökande under åtgärden ”Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster” underlåter ofta att lämna in alla nödvändiga dokument. Även om åtgärden är till för att ge tillfälle till alternativa inkomster i landsbygdsområden är kontrollen av att de sökande uppfyller villkoren lika noggrann som för de andra två ackrediterade åtgärderna.

Dessa problem kan bemästras av de sökande genom att de studerar föreskrifterna, ansökningsvillkoren och ansökningshandlingarna noggrannare.

Av de senaste projekt som kommit in kan man se att de sökande är bättre förberedda och att de kan ha kommit över de ursprungliga svårigheterna med ansökningsvillkoren. Oavsett detta har förväntningarna om att antalet ansökningar skall öka med tiden (med gjorda erfarenheter och positiva exempel på betalningar till projekt) inte infriats. Det behövs mera publicitet, t.ex. en fortlöpande informationskampanj och enklare förfaranden inom organet. Målet är att utnyttja hela årsbudgeten för 2003.

Huvudanledningen till de nedslående resultatet är att det saknas möjligheter att i förväg få garantier för finansiering till genomförande av projekt. Detta beror på den restriktiva kreditpolitiken hos de bulgariska affärsbankerna och på den höga risk som förknippas med jordbruk.

Bidraget, som i enlighet med bulgariska krav inte betalas förrän projektet slutförts, är uppenbarligen inte tillräckligt attraktivt för att bankerna skall mjuka upp sin policy och är inte till någon hjälp för de sökande när det gäller att få överbryggande finansiering.

Bulgarien tror att de flesta av de sökande som har fått avslag av rent tekniska skäl kommer att ansöka igen och bli godkända så snart felet har rättats till. Det stora antalet sådana projekt som är mer eller mindre klara ger hopp om att antalet godkända projekt (och det investeringsstöd som tas i anspråk) kommer att växa snabbt.

Alla de finansiella programmen är svårstartade tills de sökande har fått större erfarenheter och förfarandena blir allmänt kända. Dessutom kommer också de olika finansiella institutionerna att få mer erfarenhet av att granska och förbereda projekt för Sapard och detta gör att Bulgarien tror att man om inte alltför lång tid skall komma upp till de 500 projekt per år som man hade förväntat sig (med ett genomsnittligt investeringsbelopp per projekt som ligger nära genomsnittet för de olika åtgärderna). Det skulle då vara möjligt att försöka få resultaten i nivå med övervakningsindikatorerna.

(Se övervakningstabellerna i bilaga 4 och 5).

ESTLAND

Efter ackrediteringsbeslutet, som antogs av kommissionen den 15 juni 2001, organiserade förvaltningsmyndigheten snabbt en inbjudan att inkomma med förslag, samt mottagande och handläggning av ansökningar om investeringsstöd. Detta ledde till att de första ansökningarna om utbetalningar från godkända stödmottagare mottogs och betalades av Sapard-organet tredje kvartalet 2001 (utbetalningarna uppgick till 28 760 euro), med en stor ökning det fjärde kvartalet (utbetalning av 364 043 euro)¹⁷.

Mottagandet av ansökningar om investeringsstöd enligt åtgärd 1 (investeringar i jordbruksföretag), 3 (diversifiering av landsbygden) och 4 (infrastrukturer på landsbygden) pågick den 16 juli – 14 september 2001. För åtgärd 2 (förbättring av bearbetning och saluföring av jordbruks- och fiskeriprodukter) togs ansökningar om investeringsstöd emot i två omgångar, den första 16 juli – 3 september 2001 och den andra 15 oktober – 2 november 2001.

Det totala antalet ansökningar var 248. Det slutliga antalet godkända ansökningar (och bekräftelsebrev som skickades ut till de godkända stödmottagarna) var 130. Investeringsstöd betalades ut till 16 stödmottagare till slutet av 2001.

Inkomna projekt

Totalt 248 ansökningar kom in inom ramen för Sapard-programmet 2001. Det högsta antalet (29) kom in i Tartus län och det lägsta (4) kom in i Hiius och Ida-Virus län.

Det största antalet ansökningar om investeringsstöd lämnades in under åtgärd 1, investeringar i jordbruksföretag. Totalt 160 ansökningar kom in under denna åtgärd, varav 232 från Lääne-Virus län och en från Hiius län.

40 ansökningar kom in under åtgärd 3 för utveckling och diversifiering av ekonomiska verksamheter i landsbygdsområden. Det högsta antalet ansökningar togs emot i Saares, Tartus och Valgas län, sex ansökningar i vart och ett av länen.

---

¹⁷

Tendensen fortsätter under 2002 med utbetalningar till slutliga stödmottagare på 1 017 695 euro som deklarerats av Sapard-organet vid slutet av första kvartalet 2002.

Det lägsta antalet ansökningar togs emot för investeringsstöd till förbättring av infrastrukturen på landsbygden (åtgärd 4). Totalt tio ansökningar kom in, varav fyra från Saares län.

Godkända projekt

Under 2001 godkändes 130 ansökningar om investeringsstöd, vilket är 52 procent av alla inkomna ansökningar. Det högsta antalet godkända ansökningar kom från Jõgevas län, där 8 ansökningar av 11 godkändes. Det lägsta antalet ansökningar godkändes i Harjus och Saares län, 4 av 12 respektive 9 av 29.

Det högsta antalet godkända ansökningar (96) gällde investeringar i jordbruksföretag. De utgjorde 74 procent av samtliga godkända ansökningar.

Åtgärd 4 (investeringsstöd till förbättring av infrastrukturen på landsbygden) uppvisade den högsta andelen godkända projekt (70 procent) av samtliga inkomna ansökningar. Motsvarande andel var 60 procent för åtgärd 1, 39 procent för åtgärd 2 och 30 procent för åtgärd 3.

Det totala beloppet för investeringar till följd av de godkända ansökningarna var över 290 miljoner estniska kronor¹⁸, de allmänna medel som omfattades av ansökan uppgick till 123,5 miljoner estniska kronor.

Projekt under åtgärd 2 (investeringsstöd till förbättring av bearbetning och saluföring av jordbruks- och fiskeriprodukter) tog i anspråk 60 procent av hela det investeringsstöd som godkändes under 2001.

Utbetalningar till projekt

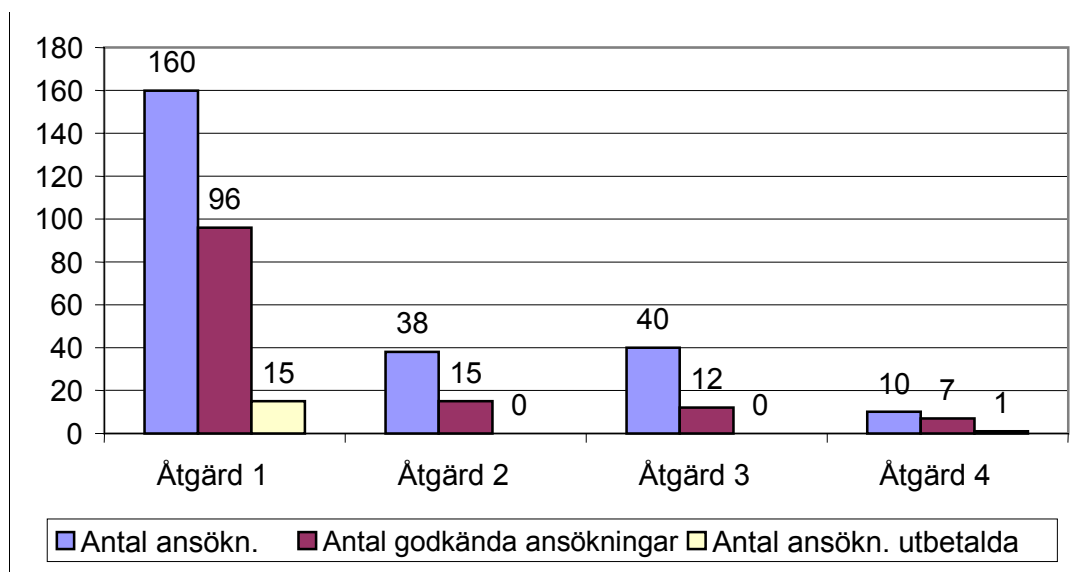
Under 2001 betalades investeringsstöd ut till 16 mottagare med ett totalbelopp om 6 miljoner estniska kronor. Det största beloppet, 5,7 miljoner kronor, gick till 15 mottagare under åtgärd 1. En av utbetalningarna gjordes under åtgärd 4 till en företagare från Tartus län.

I följande län gjordes utbetalningar: Lääne-Viru, Põlva, Tartu och Valga, tre projekt i varje län och två projekt i Pärnus och Raplas län.

---

¹⁸ 1 euro = 15.6466 EEK. (kursen fast sedan 1 januari 1999).

Antal inkomna och godkända ansökningar samt utbetalningar under varje åtgärd:

Finansiell övervakning (bilaga 6)

Tabell 2 i bilaga 6 visar de investerings- och stödbelopp som beviljats för projekt som inkommit, godkänts och betalats under varje åtgärd jämfört med budgeten för Sapard-programmet.

Projekt under åtgärd 2 tar i anspråk den största delen av det totala investerings- och stödbelopp som hade godkänts vid slutet av år 2001. Stödet till bearbetnings- och saluföringsprojekt uppgick till 61 procent av det stöd som begärts och 60 procent av det stöd som beviljats under hela programmet.

Tabell 2 visar också storleksförhållandet mellan belopp som begärts, godkänts och betalats ut i jämförelse med beloppen för programmet. Det är viktigt att notera att det totala investeringsstöd som begärts vid slutet av 2001 uppgick till 40 procent av tvåårsbudgeten. Det stödbelopp som beviljades till följd av godkända ansökningar uppgick till 25 procent av tvåårsbudgeten¹⁹.

SLOVENIEN

Medel från Sapard-programmet beviljas i Slovenien genom en offentlig ansökningsinbjudan som offentliggjordes i Slovenska republikens officiella tidning i januari 2002 (Ur. l. RS, nr 2/02) enligt principen ”först till kvarn”. Sapard-organet fick in 65 ansökningar fram till den 29 mars 2002. Ansökningarna har därefter kontrollerats ur administrativ synpunkt och genom kontroller på plats.

De flesta av de sökande har varit intresserade av åtgärden investering i ekonomisk diversifiering i landsbygdsområden (25 ansökningar till ett totalbelopp av 1,5 miljoner euro av allmänna medel), särskilt lantgårdsturism. De sökande har visat mindre intresse än väntat för investeringsstöd till jordbruksföretag (15 ansökningar, totalt 1,2 miljoner euro av allmänna medel). Preliminära analyser visar att detta kan

¹⁹ Mera information och uppgifter om genomförandet av Sapard-programmet i Estland kan fås på webbplatsen <http://web.pria.ee>.

bero på besvärliga administrativa krav och begränsningar som tycks avskräcka ett stort antal potentiella intressenter. Ansökningar om investeringsstöd för kött-, fiske- och mjölksektorerna (8 ansökningar, offentliga utgifter på 1,6 miljoner euro) ligger i nivå med de ursprungliga förväntningarna. Responsen från lokalt håll när det gäller åtgärden investeringar i infrastruktur i landsbygdsområden (17 ansökningar om 1,9 miljoner euro i allmänna medel) visar på det stora behovet att förbättra vattenförsörjningssystemen i landsbygdsområdena. För närvarande uppgår det totala beloppet av ansökningar som omfattar allmänna medel (nationella och EU) till 6,2 miljoner euro.

Sökande till Sapard-programmet måste uppfylla mera långtgående administrativa och organisatoriska krav än sökande till nationella program. En del av dessa krav förefaller överdrivet restriktiva och skulle därför behöva justeras. Med utgångspunkt i grundligare analyser av programmet efter det inledande skedet kommer Slovenien att utarbeta ett förslag till ändring av Sapard-programmet.

LITAUEN

Mottagande av ansökningar

Sedan den provisoriska ackrediteringen hade godkänts utfärdade Sapard-organet den första ansökningsinbjudan. Den pågick 6 – 21 december 2001.

Under den första omgången registrerades 121 ansökningar på 39 462 000 euro i offentligt stöd.

Ansökningar om Sapard-stöd - tusen euro (antal ansökningar)

Åtgärd 1	Åtgärd 2	Åtgärd 3	Åtgärd 4	Åtgärd 7	Totalt
Investeringar i jordbruksföretag	Förbättring av bearbetningen och marknadsföringen av jordbruks- och fiskeriprodukter	Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster	Förbättring av infrastrukturen på landsbygden	Yrkesutbildning	
4 442 (28)	27 112 (17)	4 159 (22)	3 214 (20)	534 (34)	39 462 (121)

Sökande till åtgärderna 2 och 3 var de mest aktiva. Det begärda stödet uppgick nästan till budgetanslagen för 2000 och 2001.

Ansökningarna till åtgärd 1 ”Investeringar i jordbruksföretag” uppgick bara till 15 procent av budgetanslagen. Sapard-organet fick in 16 ansökningar för mjölksektorn, 4 för fruktsektorn och 3 för spannmålssektorn. Projektens värde i termer av totala stödberättigande kostnader varierade mellan 10 000 och 1 000 000 euro.

För åtgärd 2 ”Förbättring av bearbetningen och saluföringen av jordbruks- och fiskeriprodukter” fördelade sig ansökningarna på 11 till köttsektorn, 3 till mjölksektorn och vardera 1 ansökan till frukt-grönsakssektorn, spannmålssektorn

respektive fiskerisektorn. Projektens värde i termer av totala stödberättigande kostnader varierade mellan 20 000 och 10 000 000 euro.

När det gäller åtgärd 3 "Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster" inkom 11 ansökningar som gällde landsbygdsturism och rekreation, 9 ansökningar avsåg grundläggande tjänster och andra verksamheter och 2 ansökningar icke-traditionella jordbruksprodukter. Projektens värde i termer av totala stödberättigade kostnader varierade mellan 10 000 och 1 500 000 euro.

Inom åtgärd 4 "Förbättring av infrastrukturen på landsbygden" gällde de flesta ansökningarna vattenförsörjningssystem (19). En ansökan gällde kommunikationer och utrustning för vägbyggen. Projektens värde i termer av totala stödberättigande kostnader varierade mellan 20 000 och 300 000 euro.

Åtgärd 7 "Yrkesutbildning" omfattades av flest ansökningar. Sapard-organet fick in 34 ansökningar. Projektens värde i termer av totala stödberättigande kostnader varierade mellan 1 000 och 150 000 euro.

Med tanke på tidpunkten för beslutet om delegering av förvaltning godkändes eller avsågs inga projekt under 2001. Därför utbetalades inga pengar till någon stödmottagare.

LETTLAND

Inbjudan att inkomma med projektförslag enligt Sapard-programmet:

Den första inbjudan i fråga om Sapard-ansökningar offentliggjordes i Lettlands officiella tidning "Latvijas Vēstnesis" och i de båda andra större dagstidningarna "Diena" och "Lauku Avīze" den 14 december 2001, efter att kommissionens beslut (2001/885/EC) om delegering av förvaltningen av stöd till lettiska genomförandeorgan hade offentliggjorts i EGT den 12 december 2001.

Infördan gällde följande åtgärder:

- Åtgärd 1.1 "Modernisering av jordbruksmaskiner och utrustning samt uppförande av byggnader"
- Åtgärd 1.2 "Skogsplantering på jordbruksmark"
- Åtgärd 2.1 "Förbättring av bearbetning och saluföring av jordbruks- och fiskeriprodukter"
- Åtgärd 3.1 "Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster"
- Åtgärd 4.1 "Förbättring av den allmänna infrastrukturen på landsbygden"
- Stödåtgärd 1 "Yrkesutbildning"

Antalet inkomna ansökningar:

Under ansökningstiden för Sapard-projekt den 14 - 28 december 2001 (Åtgärderna 1.1. och 3.1.) kom 30 projekt in:

Åtgärd 1.1 Modernisering av jordbruksmaskiner och jordbruksutrustning samt uppförandet av byggnader

Produktionssektor	Antal projekt	Totalbelopp för stödberättigande kostnader (LVL) ²⁰
Spannmål	13	647 105,3
Mjök	8	333 934,4
Griskött	1	3 278,6
Fjäderfä	1	211 010,8
Frukt och grönsaker	2	106 389,0
<i>TOTALT</i>	<i>25</i>	<i>1 301 718,1</i>

Åtgärd 3.1 Utveckling och diversifiering av ekonomiska verksamheter för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster

Verksamhet	Antal projekt	Totalbelopp för stödberättigande kostnader (LVL)
Landsbygdsturism	3	142 566,0
Utveckling av tekniska tjänster	2	32 355,7
<i>TOTALT</i>	<i>5</i>	<i>174 921,7</i>

Enligt de godkända handledningarna för förvaltningen av landsbygdsstöd inom Sapard-programmet skall det slutliga beslutet om godkännande eller avslag för inlämnade projekt fattas senast tre kalendermånader efter sista inlämningsdagen.

Land som inte fick beslut om delegering av förvaltning 2001:

TJECKISKA REPUBLIKEN

Kommissionsledamoten Franz Fischler bekräftade i juli 2001 att de tjeckiska myndigheterna fick börja med förberedelser för genomförandet av programmet på grundval av det nationella ackrediteringsbeslutet innan kommissionen antagit beslutet om delegering av förvaltningen. På så sätt blev det möjligt för Sapard-organet i Tjeckiska republiken att arbeta med de nödvändiga åtgärderna under nationellt ansvar. Sapard-organet tillkännagav att samråd inletts under seminarierna om Sapard-programmet och genom de statliga radio- och TV-kanalerna. Den viktigaste tanken med samråden var att ett tillräckligt antal projekt skulle utarbetas. Dessa ansökningar ingick som en del i samrådsprocessen och omfattade följande sex åtgärder som ingick i ackrediteringspaketet:

- 1.1. Investeringar i jordbruksföretag
- 1.2. Förbättring av bearbetning och saluföring av jordbruks- och fiskeriprodukter.
- 1.3. Förbättring av strukturerna för kvalitetskontroll, livsmedelskvalitet och konsumentskydd
- 1.4. Förbättring och sammanläggning av skiften

²⁰

1 euro = 0.5790 LVL (Europeiska centralbanken den 17 januari 2001).

- 2.1. Upprustning och utveckling av byar och infrastrukturer på landsbygden.
- 2.2. Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster.

Det största antalet projekt inom samrådet gällde åtgärd 1.4. I vissa regioner var de sökande inte tillräckligt förberedda och det blev nödvändigt att komplettera eller ändra en del ingivna projekt. I allmänhet kan man konstatera att jordregisterkontoren, de enda möjliga sökande inom denna åtgärd, hade mycket god kännedom om Sapard-programmet vilket delvis beror på det nära samarbete som bedrivs mellan kontoren.

Att det lägsta antalet inlämnade projekt rörde vissa underåtgärder i åtgärd 1.2 och 1.3 avspeglar det faktum att många företag redan hade infört SEUROP-systemet för gemensam klassificering av slaktkroppar. Sedan början av 2002 har Sapard-organets anställda noterat ett ökat intresse för de ovan nämnda åtgärderna, vilket delvis är ett resultat av de särskilda informationskampanjer som genomförts (seminarier, bidrag i media, distribution av informationsmaterial etc.).

Ett påtagligt intresse har noterats för projekten inom åtgärd 1.1 och en viss underåtgärd i åtgärd 1.2. Det finns redan tecken som tyder på att fler projekt kan komma att lämnas in av jordbrukskooperativ än av småjordbrukare. Detta på grund av de administrativa och finansiella krav som måste uppfyllas av de sökande.

Med utgångspunkt i erfarenheterna från samråden föreslogs år 2001 ett antal ändringar av programmet. Samråden ledde till att handledningen ändrades, särskilt den del som rörde mottagandet av ansökningar. Det övergripande resultatet av samrådsprocessen var att förslag framfördes om att göra förfarandet för granskning av de verifikationer som behövdes för att kontrollera de sökandes ekonomiska situation och för utformningen av hela förvaltningen mera överskådliga och tydliga. Med utgångspunkt i de vanligaste frågorna från de sökande kunde man förklara många praktiska problem som rörde både Sapard-organet och de sökande.

TEST-program

TEST-programmet inleddes genom en begäran från ministeriet för regional utveckling i juni 2001 om att Sapard-programmets grundläggande administrativa förfaranden skulle prövas innan man officiellt satte igång med programmet. TEST-programmet genomfördes bara i regionerna Moravskoslezsko och Nordväst och finansierades helt med nationella medel. För ändamålet ändrades direktiven för två nationella program (programmet för landsbygdens förnyelse och det regionala programmet för stöd till utveckling av industriföretag i NUTS II-regionerna Nordväst och Moravskoslezsko) för att de skulle uppfylla kraven för Sapard-programmets åtgärder (åtgärd 2.1: Upprustning och utveckling av byar och landsbygdens infrastruktur, och åtgärd 2.2: Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet för att skapa verksamhetsmässig mångfald och alternativa inkomster). Sökande på kommunnivå (kommunsammanslutningar) skulle följa principerna för utbetalning av bidrag inom programmet för landsbygdens förnyelse som har funnits i tio år och är allmänt känt. Företagen skulle följa principerna för beviljande av bidrag inom det regionala programmet för stöd till utveckling av industriföretag i NUTS II-regionerna, Nordväst och Moravskoslezsko, vars främsta mål är att skapa nya arbetstillfällen. Sökande inom TEST-programmet måste presentera sina projekt i den form som krävdes för det nationella programmet och med den struktur som krävdes enligt Sapard-programmet.

Även bedömningen av de individuella projekten gjordes i enlighet med det nationella programmets metod och i enlighet med kraven för Sapard-programmet. I första steget bedömdes om projekt och sökande var stödberättigade (berättigade till och lämpliga att få stöd enligt Sapard-programmet). I andra steget genomfördes en utvärdering av de stödberättigade projekten utifrån urvalskriterierna.

Inom TEST-programmet genomfördes totalt 31 kommunala projekt och 15 företagsprojekt.

Utvärdering

TEST-programmet utvärderades av samma experter som bedömde den administrativa arbetsbördan för Sapard-programmet och dessa jämförde arbetsbelastningen och effektiviteten hos de enskilda insatserna mellan det nationella programmet och Sapard-programmet. Slutsatserna av jämförelsen ledde till att man rekommenderade att det administrativa systemet skulle ändras så att det anpassades till konkreta projekt, var lättillgängligt för de sökande och ledde till att handläggningstiden användes på bästa och mest ändamålsenliga sätt. Rekommendationerna omfattade också urvalskriterierna och kriterierna för rätt till stöd samt projektens livskraft. Rekommendationerna skrevs ner på föreskrivet sätt och överlämnades till Sapard-organet för att användas vid ändringen av projekthandledningen eller för att ändra de förfaranden som ministeriet för regional utveckling tillämpar inom Sapard-programmet och nationella program.

SAPARD: Fleråriga finansieringsavtal – årliga finansieringsavtal-Årliga åtaganden

Finansieringsavtal	Bulgarien	Tjeckiska republiken	Estland	Ungern	Lettland	Litauen	Polen	Rumänien	Slovakien	Slovenien
Förordningen om finansiella bestämmelser (förordn. (EG) 2222/2000) antas	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000	7.06.2000
Avtalsförslag sänds ut till kandidatländer	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000	20.07.2000
Mottagande av kommentarer från kandidatländer	28.08.2000	5.09.2000	2.09.2000	22.08.2000	18.08.2000	21.08.2000	21.08.2000	21.08.2000	22.08.2000	22.08.2000
Omarbetat avtal sänds ut till kandidatländer	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000	29.09.2000
Mottagande av kommentarer från kandidatländer	9.10.2000	18.10.2000	20.10.2000	20.10.2000	9.10.2000	13.10.2000	15.11.2000	<i>mntligt "OK"</i> 26.10.2000	17.10.2000	18.10.2000
Beslut att ge kommissionen bemyndigande att underteckna finansieringsavtalet	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000	29.11.2000
Avtal med kandidatlandet	1.12.2000	1.12.2000	14.12.2000	26.1.2001	7.12.2000	11.12.2000	29.1.2001	12.12.2000	30.11.2000	8.12.2000
Undertecknande av det fleråriga finansieringsavtalet	18.12.2000	5.02.2001	25.01.2001	1.03.2001	25.01.2001	5.03.2001	25.01.2001	2.02.2001	26.03.2001	5.03.2001
Undertecknande av det årliga finansieringsavtalet (ÅFA)	12.02.2001	5.02.2001	1.03.2001	1.03.2001	30.03.2001	5.03.2001	29.03.2001	27.02.2001	26.03.2001	5.03.2001
Fleråriga finansieringsavtal ingås	20.04.2001	10.12.2001	28.05.2001	15.06.2001	4.07.2001	29.08.2001	18.05.2001	17.01.2002	16.05.2001	28.08.2001
Årliga finansieringsavtal ingås 2000	20.04.2001	10.12.2001	28.05.2001	15.06.2001	11.05.2001	29.08.2001	18.05.2001	17.01.2002	16.05.2001	16.10.2001
Åtagande, finansiering för år 2000 (datum)	30.01.2001	31.01.2001	30.01.2001	13.02.2001	30.01.2001	13.02.2001	31.01.2001	13.02.2001	13.02.2001	13.02.2001
Årliga finansieringsavtal 2001										
Förslag till det ÅFA 2001 sänds ut till kandidatländerna (skrivelse GD)	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001	8.10.2001
Mottagande av kommentarer till förslaget om det ÅFA 2001 från kandidatländerna	19.10.2001	22.10.2001	29.10.2001		19.10.2001	30.11.2001	7.11.2001	26.10.2001	22.10.2001	26.10.2001
Svar till kandidatländerna	28.11.2001	23.11.2001	05.12.2001		28.11.2001	21.12.2001	28.11.2001	23.11.2001	28.11.2001	5.12.2001
Kommissionens beslut om bemyndigande att underteckna det ÅFA 2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001	28.11.2001
Åtagande, finansiering för år 2001 (belopp i euro + datum)	54 093 686 8.02.2002	22 896 727 18.04.2002	12 596 639 8.02.2002	39 492 002 14.05.2002	22 673 602 8.02.2002	30 956 192 8.02.2002	175 057 271 20.02.2002	156 328 303 6.03.2002	18 980 113 18.04.2002	6 576 465 8.02.2002
Undertecknande av det ÅFA 2001	19.02.2002		26.04.2002		11.02.2002	29.04.2002		30.01.2002		19.03.2002

SAPARD: Utbetalningar

Utbetalningar	<i>Bulgarien</i>	<i>Tjeckiska republiken</i>	<i>Estland</i>	<i>Ungern</i>	<i>Lettland</i>	<i>Litauen</i>	<i>Polen</i>	<i>Rumänien</i>	<i>Slovakien</i>	<i>Slovenien</i>
Kommissionens beslut om delegerad förvaltning (2001-2/.../EG), EGT/sida, datum	15.05.2001 380 L134/65, 17.05.2001	15.04.2002 298 L102/32, 18.04.2002	15.06.2001 461 L162/19, 19.6.2001		6.12.2001 885 L327/45, 12.12.2001	26.11.2001 857 L320/44, 5.12.2001			15.04.2002 299 L102/34, 18.04.2002	19.11.2001 820 L307/25, 24.11.2001
Första utbetalning till konto, belopp i euro	<i>28.05.2001</i> <i>12 988 950</i>	<i>5 497 951</i>	<i>18.07.2001</i> <i>3 024 459</i>		<i>3.01.2002</i> <i>5 444 374</i>	<i>18.12.2001</i> <i>7 433 186</i>			<i>4 557 496</i>	<i>14.12.2001</i> <i>1 579 138</i>
Tredje kvartalet 2001 – mottagande av betalningsansökan – utbetalning (datum och belopp i euro)	<i>4.12.2001</i> <i>19.02.2002</i> <i>411 152,67</i>	<i>Ej tillämpligt</i>	<i>29.10.2001</i> <i>14.12.2001</i> <i>21 570</i>		<i>Ej tillämpligt</i>	<i>Ej tillämpligt</i>			<i>Ej tillämpligt</i>	<i>Ej tillämpligt</i>
Fjärde kvartalet 2001 – mottagande av betalningsansökan – utbetalning (datum och belopp i euro)	<i>14.02.2002</i> <i>18.03.2002</i> <i>301 912,29</i>	<i>Ej tillämpligt</i>	<i>1.02.2002</i> <i>12.03.2002</i> <i>273 132</i>		<i>Inget</i>	<i>Inget</i>			<i>Ej tillämpligt</i>	<i>Inget</i>

SAPARD - Delegerad förvaltning

Åtgärder som omfattas av kommissionens tidigare beslut om delegering av förvaltningen av stöd för det berörda kandidatlandet (A)

Åtgärder för vilka nationell ackreditering beviljats (B) - Åtgärder för vilka kandidatlandet har begärt nationell ackreditering (C)

Åtgärder som inte omfattas av det godkända SAPARD-programmet för det berörda kandidatlandet: (procentandel av EU-bidrag som beviljats programmen (2000-2006) i 2000 års priser)

Situationen den 18 april 2002

Åtgärder enligt artikel 2 i förordning (EG) nr 1268/1999 (1)	BULGARIEN		TJECKIEN		ESTLAND		UNGERN		LETTLAND		LITAUEN		POLEN		RUMÄNIEN		SLOVAKIEN		SLOVENIEN	
	%	A	%	A	%	A	%	C	%	A	%	A	%	B	%		%	A	%	A
- Investeringar i jordbruksföretag	31%	A	16%	A	43%	A	28%	C	23%	A	47%	A	18%	B	15%		28%	A	35%	A
- Bearbetning/marknadsföring av jordbruks- och fiskeriprodukter	24%	A	17%	A	18%	A	21%	C	26%	A	21%	A	38%	B	17%	C	26%	A	40%	A
- Kvalitetskontroll, veterinärkontroll, livsmedel och konsumentskydd			9%	A											3%					
- Miljövänliga jordbruksmetoder	2%		3%		2%		4%		4%		1%		2%		2%		3%			
- Diversifiering av verksamhet, skapa alternativa inkomstkällor	6%	A	16%	A	18%	A	16%		24%	A	8%	A	11%		10%		11%	A (3)	14%	A
- Upprättande av avbytar- och förvaltningsverksamhet för jordbruksföretag																				
- Upprättande av producentgrupper	1%						7%								2%		5%			
- Renovering av byar, skydd av landsbygdskulturen	8%		11%	A(2)	4%		9%													
- Markförbättring och sammanläggning av skiften			20%	A					2%								10%	A		
- Upprättande och uppdatering av landregister																				
- Yrkesutbildning	4%		2%				2%		4%	A	2%	A	2%	B	5%		2%			
- Landsbygdens infrastruktur	6%		5%	A(2)	12%	A	12%	C	12%	A	16%	A	28%	B	28%	C	4%	-3	10%	A
- Förvaltning av vattenresurser i jordbruket	6%														3%					
- Skogsbruk, beskogning, investeringar, förädling/saluföring	8%				1%				3%	A	3%				10%		8%	A		
- Tekniskt stöd	4%		1%	A	2%		1%	C	2%		2%		1%	B	5%	C	3%		1%	
TOTALT Program	100%	11	100%	9(2)	100%	8	100%	9	100%	9	100%	8	100%	7	100%	11	100%	9 (3)	100%	5
Sammanlagt för åtgärder som omfattas av ackreditering	61%	3	95%	7(2)	91%	4	62%	4	92%	6	94%	5	87%	5	50%	3	83%	5(3)	99%	4
Mottagande av ackrediteringspaket	18.12.2000		13.11.2001		5.02.2001				27.06.2001		24.07.2001		20.09.2001				7.01.2002		28.09.2001	
Datum för kommissionens beslut om delegerad förvaltning av stöd	14.05.2001		15.04.2002		15.06.2001				6.12.2001		26.11.2001						15.04.2002		19.11.2001	

(1) Det exakta namnet på åtgärden i respektive program kan skilja sig från namnen på åtgärderna i förteckningen.

(2) För Tjeckiska republiken är båda åtgärderna (Renovering av byar + infrastrukturer) inkluderade i Åtgärd 2.1: Renovering av byar och landsbygdens infrastruktur. Delegering av förvaltningen inkluderar båda.

(3) För Slovakiska republiken är båda åtgärderna (diversifiering + infrastrukturer) inkluderade i Åtgärd 4: diversifiering av verksamhet på landsbygden. Delegerad förvaltning avser endast diversifiering.

BULGARIEN
Ekonomisk övervakning (ackum. data)

skall läsas tillsammans med avdelning 10 - Bulgarien

BILAGA 4

Alla valutaindikatorer är i BGL*

Godkända och avslutade projekt 31.12.2001

Åtgärder	SAPARD-programmet K(2000) 3058/20.10.2000			SAPARD-kontorets åtaganden ¹			
	Stödberättigande utgifter totalt**	Offentliga**		Antal godkända projekt	Stödberättigande utgifter som godkänts		
		Totalt	EU		Totalt	Offentliga	
	a	b	c	d	e	f	g
a. Investeringar i jordbruksföretag	75.854.910,72	37.927.455,36	28.445.591,52	35	21.217.094,32	10.608.546,60	7.956.409,97
b. Förbättrad förädling och marknadsföring av jordbruks- och fiskeriprodukter	178.579.197,82	89.289.598,91	66.967.199,18	11	21.301.543,00	10.650.771,50	7.988.078,65
av vilka: grossistmarknader				0	0,00	0,00	0,00
c. Produktionsmetoder inom jordbruket som är utformade för att skydda miljön och för att bibehålla landskapsbilden	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
d. Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet, skapa fler verksamheter och alternativa inkomstkällor	5.215.545,36	2.607.772,68	1.955.830	4	761379,47	380689,73	285517,30
e. Inrättande av producentgrupper	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
f. Förnyelse och utveckling av byar och skydd och bevarande av landsbygds kulturarv	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
g. Förbättrad yrkesutbildning		0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
h. Utveckling och förbättring av landsbygdsinfrastrukturer	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
i. Förvaltning av vattenresurser inom jordbruket	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
j. Skogsbruk, skogsplantering på jordbruksarealer, investeringar i skogsföretag, förädling och marknadsföring av skogsprodukter	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
k. Tekniskt stöd	5.867.490,00	5.867.490,00	4.400.617,50	0	0,00	0,00	0,00
Totalt	265.517.143,90	135.692.316,95	101.769.237,71	50	43.280.016,79	21.640.007,83	16.230.005,92

* 1,00 EUR = 1,95583 BGL; 1,00 BGL = 0,511292 EUR (Växlingskurserna baseras på art. 29.2 i BNB-lagstiftningen och på ECB:s fasta kurs)

** I enlighet med finansieringsplanen för SAPARD - programmet för år 2000

¹ Godkända investeringar för vilka SAPARD-kontoret och stödmottagaren har tecknat kontrakt

BULGARIEN

Åtgärder	Genomförande					Genomförandeindikatorer						
	Antal avslutade projekt	Stödberättigande utgifter				Andel avslutade projekt i %	Åtaganden för stödberättigande utgifter i % av totalt stödberättigande utgifter i programmet	Utbetalningar till stödmottagarna i % av åtaganden	Andel betalningar till stödmottagarna i % av ansökningar	Andel utgifter som betalats av stödmottagarna i % av utgifter för vilka åtaganden gjorts	Andel EU-medel för vilka åtaganden gjorts i % i förhållande till programplanering	Betalt av EU/Planerade EU-betalningar i programmet
		betalas av stödmottagarna		Offentliga bidrag som betalats ut till stödmottagarna								
		Totalt deklarerat	Begärt bidrag	Bidrag totalt	EU							
m=h/d	n=e/a	o=k/f	p=k/l	q=i/e	r=g/c	s=l/g						
a. Investeringar i jordbruksföretag	8	3.140.704,98	1.576.379,02	1.570.326,78	1.177.745,09	22,86%	27,97%	14,80%	50,00%	14,80%	27,97%	14,80%
b. Förbättrad förädling och marknadsföring av jordbruks- och fiskeriprodukter	1	563.875,00	281.937,50	281.937,50	211.453,13	9,09%	11,93%	2,65%	50,00%	11,93%	11,93%	2,65%
av vilka: grossistmarknader	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
c. Produktionsmetoder inom jordbruket som är utformade för att skydda miljön och för att bibehålla landskapsbilden	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
d. Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet, skapa fler verksamheter och alternativa inkomstkällor	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	14,60%	0,00%	0,00%	14,60%	14,60%	0,00%
e. Inrättande av producentgrupper	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
f. Förnyelse och utveckling av byar och skydd och bevarande av landsbygds kulturarv	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
g. Förbättrad yrkesutbildning	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
h. Utveckling och förbättring av landsbygdsinfrastrukturer	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
i. Förvaltning av vattenresurser inom jordbruket	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
j. Skogsbruk, skogsplantering på jordbruksarealer, investeringar i skogsföretag, förädling och marknadsföring av skogsprodukter	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
k. Tekniskt stöd	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Totalt	9	3.704.579,98	1.858.316,52	1.852.264,28	1.389.198,22	18,00%	16,30%	8,56%	50,00%	15,95%	15,95%	8,56%

* 1,00 EUR = 1,95583 BGL; 1,00 B

** I enlighet med finansieringsplanen

¹ Godkända investeringar för vilka S

BILAGA 5

BULGARIEN - Antal mottagna ansökningar (att läsas tillsammans med avsnitt 10 - Bulgarien)

Uppdelning i åtgärder (ackumulerade uppgifter)

Ansökningar som mottagits fram till och med den 31.12.2001
(vid de regionala SAPARD-kontoren)

Åtgärder	Antal
a. Investeringar i jordbruksföretag	93
b. Förbättrad förädling av jordbruks- och fiskeriprodukter	35
c. Utveckling och diversifiering av ekonomisk verksamhet, skapa flera verksamheter och alternativa inkomstkällor	13
Totalt	141

ESTLAND – EKONOMISK ÖVERVAKNING (att läsas tillsammans med avsnitt 10 – Estland)

			Åtgärd 1	Åtgärd 2	Åtgärd 3	Åtgärd 4	Åtgärd 5	Totalt
			Investeringar i jordbruksföretag	Investeringar i tillverkningsindustrin	Investeringar i entreprenörskap på landsbygden	Investeringar i infrastruktur	Tekniskt stöd	
Budget		Stödberättigande utgifter	551 284 838	204 179 576	204 179 578	132 716 716		1 092 360 708
	1	Stödbelopp	229 702 016	102 089 788	102 089 789	66 358 358		500 239 951
	2	varav EU	172 276 512	76 567 341	76 567 342	49 768 769		375 179 963
Ansökningar	3	Antal projekt	160	38	40	10		248
	4	Investeringsbelopp	172 844 948	253 556 563	32 377 195	2 761 002		461 539 708
	5	Stödbelopp	60 902 985	121 030 477	14 314 554	1 380 489		197 628 505
	6	varav EU	45 677 239	90 772 858	10 735 916	1 035 367		148 221 379
Godkända projekt	7	Antal projekt	96	15	12	7		130
	8	Investeringsbelopp	124 000 745	153 752 673	10 706 365	1 823 302		290 283 085
	9	Stödbelopp	43 621 227	73 772 280	5 243 067	911 639		123 548 213
	10	varav EU	32 715 920	55 329 210	3 932 300	683 729		92 661 160
Utbetalning till projekt	11	Antal projekt	15			1		16
	12	Investeringsbelopp	18 221 217			781 000		19 002 217
	13	Stödbelopp	5 757 607			390 500		6 148 107
	14	varav EU	4 318 205			292 875		4 611 080
Procentandelar	5/1	Stödbelopp enl. ansökningar, i procent av budgeten	27%	119%	14%	2%		40%
	9/1	Beviljat stödbelopp, i procent av budgeten	19%	72%	5%	1%		25%
	9/5	Beviljat stödbelopp i % av stöd enl. ansökningar	72%	61%	37%	66%		63%
	13/9	Utbetalt stödbelopp i % av beviljat	13%	0%	0%	43%		5%
	6/2	Stödbelopp enl. ansökningar, i procent av EU:s budget	27%	119%	14%	2%		40%
	10/2	Beviljat stödbelopp, i procent av EU:s budget	19%	72%	5%	1%		25%
	14/2	EU-stöd som betalats ut, i procent av EU:s budget	3%	0%	0%	1%		1%